

การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561)

เทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอลำลูกกา จังหวัดฉะเชิงเทรา

PARTICIPATION OF COMMUNITY LEADERS IN MAKING THE LOCAL
DEVELOPMENT 3 YEAR PLAN (2016-2018) OF PALNGYAO SUB-DISTRICT
MUNICIPALITY, PLANGYAO DIATRICT, CHACHOENGSAO PROVINCE

นิตยา จันณรงค์

มหาวิทยาลัยบูรพา

2560

4271519504

BUU_1Thesis_59930009_independent_study / recv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561)
เทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

นิตยา จันทร์รงค์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
2560
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยบูรพา

4271519504

BUU-IThesis 59930009 independent study / recv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

PARTICIPATION OF COMMUNITY LEADERS IN MAKING THE LOCAL
DEVELOPMENT 3 YEAR PLAN (2016-2018) OF PALNGYAO SUB-DISTRICT
MUNICIPALITY, PLANGYAO DIATRICK, CHACHOENGSAO PROVINCE

NITTAYA CHUNNARONG

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE MASTER OF PUBLIC ADMINISTRATION
IN PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT
GRADUATE SCHOOL OF PUBLIC ADMINISTRATION
BURAPHA UNIVERSITY

2017

COPYRIGHT OF BURAPHA UNIVERSITY

4271519504

BUU iThesis 59930009 independent study / recv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ได้พิจารณางาน
นิพนธ์ของ นิตยา จันณรงค์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

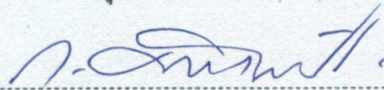
(อาจารย์ ดร. กฤษณา นันทเพ็ชร)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

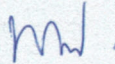
ประธาน

(อาจารย์ ดร. อุษณากร ทาวะรัมย์)

กรรมการ

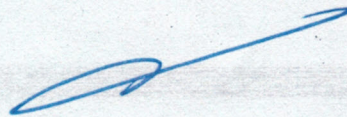
(อาจารย์ ดร. กฤษณา นันทเพ็ชร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. พงษ์เสรีयर เหลืองอลงกต)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

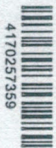

คณบดีวิทยาลัยการ

บริหารรัฐกิจ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อานนท์ วงษ์แก้ว)

วันที่ 28 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2561

4170257359

BUU iThesis 59930009 independent study / recv: 08062561 14:49:24 / seq: 165

59930009: กลุ่มวิชา: การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน; ปร.ม. (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม/ แผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี

นิตยา จันณรงค์: การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) เทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (PARTICIPATION OF COMMUNITY LEADERS IN MAKING THE LOCAL DEVELOPMENT 3 YEAR PLAN (2016-2018) OF PALNGYAO SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, PLANGYAO DIATRICT, CHACHOENGSAO PROVINCE)

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: กฤษฎา นันทเพ็ชร ปี พ.ศ. 2560

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาวจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่งในชุมชน ผลจากการวิเคราะห์โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 130 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้สถิติ Independent t-test ในกรณีการเปรียบเทียบกลุ่มตัวแปรที่มีค่าสองค่า และใช้สถิติ F-test (One-way Analysis of Variance) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ผลการวิจัยพบว่า ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 84 คน มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีสถานภาพสมรส มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเกษตรกร โดยมีรายได้ ระหว่าง 5,001-10,000 บาท และมีตำแหน่งในชุมชนเป็นกรรมการชุมชน มากที่สุด จำนวน 70 คน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว โดยภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า มีส่วนร่วมด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนามากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา และด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นอันดับสุดท้าย และผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 แต่ผู้นำชุมชนที่มีเพศ อายุ รายได้ สถานภาพ อาชีพ และระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน

59930009: CONCENTRATION: PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT; M.P.A. (PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT)

KEYWORDS: PARTICIPATION A THREE YEAR PLAN OF LOCAL DEVELOPMENT

NITTAYA CHUNNARONG: PARTICIPATION OF COMMUNITY LEADERS IN MAKING THE LOCAL DEVELOPMENT 3 YEAR PLAN (2016-2018) OF PALNGYAO SUB-DISTRICT MUNICIPALITY, PLANGYAO DIATRICK, CHACHOENGSAO PROVINCE. ADVISORY COMMITTEE: KRISDA NANTAPETCH 2017

This study reports on community leaders' participation in making the three year plan (2016-2018) of the local development in Plangyao district, Chachoengsao province. The purpose of this study is to investigate the participation of the community leaders in making the three year plan for the local development. Also, it investigates whether gender, age, status, educational background, career and salary of the community leaders had an effect on their participations in making the three year plan for local development. The questionnaire survey was administered to 130 community leaders and statistical methods such as frequency, percentage, mean and standard deviation were utilized to test the hypothesis. An independent t-test was also used to test the means between two unrelated groups. The variance is equal to .05 by utilizing the F-test (One-way Analysis of Variance).

Overall, the findings showed that the majority of the community leaders in Plangyao district, were females. The total number was 84. Their age ranges were between 41-50 years old. They were married. Their educational background were under high school level and they were farmers. Their salary ranges were between 5,001-10,000 baht per month. Seventy of them held the position as community committee members. The findings revealed that selection of strategies and development guidelines were the most participated factors, whereas defining objectives of development approach and data collection and analysis were least participated in by community leaders. Also, participation of the community leaders who held different positions in the community had statistically significant differences at .05. However, the community leaders who were different in terms of gender, age, income, status, career and educational background had the same level of participation in the local development plan.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา” สำเร็จลงได้ด้วย ความกรุณาจากหลายท่านที่ได้อนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่าน ดร.กฤษฎา นันทเพ็ชร ที่ปรึกษางานนิพนธ์ และคณาจารย์ในวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลา อันมีค่าในการให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ แนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ส่งผลให้การศึกษาวิจัยสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่าน และขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความกรุณาให้คำแนะนำ และเสนอแนะปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาวที่ได้ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูลในแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณครอบครัวจันณรงค์ เพื่อนร่วมงานเทศบาลตำบลแปลงยาว และท่านอื่น ๆ ที่มีได้ เอ่ยนามในที่นี้ ที่ให้กำลังใจ ความช่วยเหลือจนทำให้ผู้ศึกษาสามารถจัดทำงานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยดีไว้ ณ ที่นี้

นิตยา จันณรงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหาการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	5
ขอบเขตในการวิจัย	6
นิยามศัพท์.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	9
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชนและลักษณะชุมชน.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น	27
แนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือแผนพัฒนาสามปี	30

42719504

BUU-IThesis 59930009 Independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลแปลงยาว	43
สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลแปลงยาว	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	53
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	63
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	63
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล	66
การวิเคราะห์ข้อมูล	67
เกณฑ์การแปลผล	68
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	69
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	69
ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา	73
ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว	84
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	104
สรุปผลการวิจัย	104
อภิปรายผล	107
ข้อเสนอแนะ	109
บรรณานุกรม	112
ภาคผนวก	114
ประวัติย่อของผู้วิจัย	121

4271519504

BUU_1Thesis 59930009 Independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว	49
ตารางที่ 2 แผนการปฏิบัติงานของงานแผนและงบประมาณ	52
ตารางที่ 3 ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	59
ตารางที่ 4 จำนวนประชากร	64
ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามเพศ (N = 130).....	69
ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามอายุ (N = 130).....	70
ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ (N = 130)	70
ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามระดับการศึกษา (N = 130)	71
ตารางที่ 9 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามอาชีพ (N = 130)	72
ตารางที่ 10 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามรายได้ (N = 130).....	72
ตารางที่ 11 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน (N = 130)	73
ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการ พัฒนา (N = 130).....	74

4271519504

BUU 1Thesis 59930009 Independent study / revv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาล ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล (N = 130) 77

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาล ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ของแนวทางการพัฒนา (N = 130) 79

ตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชน ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาล ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวม (N = 130).....83

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลแปลงยาวในภาพรวม จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent t-test.....85

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลแปลงยาวในภาพรวมจำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ...86

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลแปลงยาว ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามอายุ โดยใช้วิธีของ LSD.....87

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลแปลงยาว ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตามอายุ โดยใช้วิธีของ LSD.....88

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลแปลงยาวในภาพรวม จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA F-test 90

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลแปลงยาวในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ One-way ANOVA F-test.....91

4271519504

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
 ตำบลแปลงยาวจำแนกตามในแต่ละด้าน จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติ One-way
 ANOVA F-test.....93

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
 ตำบลแปลงยาวในภาพรวม จำแนกตามรายได้ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA
 F-test 95

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
 ตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา
 จำแนกตามรายได้ โดยใช้วิธีของ LSD 96

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
 ตำบลแปลงยาวในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน โดยใช้สถิติ One-way
 ANOVA F-test.....98

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
 ตำบลแปลงยาว ในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน โดยใช้วิธีของ LSD.....99

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
 ตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา
 จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน โดยใช้วิธีของ LSD.....100

ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
 ตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตาม
 ตำแหน่งในชุมชน โดยใช้วิธีของ LSD.....101

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
 ตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตาม
 ตำแหน่งในชุมชน โดยใช้วิธีของ LSD.....102

ตารางที่ 30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....103

4271519504

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	กรอบแนวคิดที่ใช้ในการออกแบบเครื่องมือการวิจัย	5
ภาพที่ 2	รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff.....	13
ภาพที่ 3	ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น	28
ภาพที่ 4	ขั้นเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาสามปี.....	37
ภาพที่ 5	ขั้นดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปี	40
ภาพที่ 6	ขั้นหลังจากจัดทำแผนพัฒนาสามปี.....	42

4271519504

BUU-IThesis 59930009 Independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 และมาตรา 17 บัญญัติให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งนอกจากจะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองแล้วยังมีอำนาจหน้าที่ในการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนดอีกด้วยเนื่องจากการวางแผนทั้งในระยะสั้น และระยะยาวเกี่ยวข้องกับ การกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและการปฏิบัติ ตามอำนาจหน้าที่ ที่กฎหมาย กำหนด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนิน ตามแผน ความเป็นอิสระนั้น ไม่ได้หมายถึงความเป็นอิสระ ในฐานะเป็น “รัฐอิสระ” แต่เป็นการมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะบางส่วน และยังคงอยู่ในการกำกับดูแลหรือตรวจสอบโดยรัฐบาลและประชาคมอีกด้วยผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักว่าแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนกระทรวง แผนกรมและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งเป็นแผนระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลและแผนพัฒนาจังหวัดในระดับจังหวัด ตลอดจนยุทธศาสตร์การ พัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาอำเภอในระดับอำเภอ ซึ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนพัฒนา ระดับจังหวัดและอำเภอนั้น ทั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาคมจะมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2542)

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกระดับขั้นตอนของแผนพัฒนาท้องถิ่น และการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะต้องเป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ซึ่งได้บัญญัติเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาและบริการสาธารณะขององค์การปกครองท้องถิ่น โดยมีสาระสำคัญดังนี้

บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับข้อมูล คำชี้แจงและเหตุผลจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น ก่อนการอนุญาตหรือการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมใดที่อาจมีผลต่อ

คุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย คุณภาพชีวิตหรือส่วนได้เสียสำคัญอื่นใดที่เกี่ยวกับตนหรือชุมชนท้องถิ่น และมีสิทธิแสดงความคิดเห็นของตนเองในเรื่องดังกล่าวรัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น ระบบสาธารณสุขปโภค และระบบสาธารณสุขการตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณสุขในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ และรัฐต้องดำเนินการตามนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนคือ ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งในระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจทางการเมือง การวางแผนพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคม รวมทั้งการจัดทำบริการสาธารณะ ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ และต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2546) กำหนดให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาล ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ฯลฯ ประกอบกับตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยวิธีการงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 ข้อ 22 ให้ใช้แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณ (พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546, 2546)

เทศบาลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดขึ้นตามนโยบายการกระจายอำนาจเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองตนเอง เป็นอำนาจจากส่วนกลางให้กับประชาชนในท้องถิ่น เพื่อต้องการให้ประชาชนเรียนรู้และเข้าใจถึงวิธีการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย เป็นหน่วยงานราชการที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดและเป็นหน่วยงานเบื้องต้นในการดูแลให้บริการประชาชน และถือเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ชุมชนในเขตเทศบาลทั้งในด้านการบริหารและการบริการต่าง ๆ การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลถือเป็นภารกิจแรก ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพราะการพัฒนาท้องถิ่นนั้นจำเป็นอย่างมากที่จะต้องมีแผนการกำหนดทิศทางการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงเป็นแผนที่อยู่ในระดับล่างที่ควรสะท้อนปัญหาความต้องการของประชาชนในระดับหมู่บ้าน (สำราญ วิริยะ, 2550, หน้า 1)

4271519504

BUU-1Thesis 59930009 Independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

เทศบาลตำบลแปลงยาว มีหน้าที่ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน ทั้งทางด้าน โครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาเศรษฐกิจ การพัฒนาสังคม การพัฒนาการเมืองการบริหาร และการ พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำหรับการให้บริการสาธารณะเหล่านี้ จะต้องมีการ วางแผนโดยจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อการดำเนินการพัฒนาให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้นั้นเรื่องการมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็น เสนอแนะ ปัญหา และความต้องการของประชาชน และจัดลำดับความสำคัญ ของปัญหาของแต่ละชุมชน ซึ่งผู้นำชุมชนจะมีส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็นและเสนอปัญหา ของชุมชนเพราะทราบถึงปัญหาของชุมชนเป็นอย่างดี และเป็นผู้แทนของชุมชนเพื่อเข้าร่วมเป็น คณะกรรมการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเกือบทุกขั้นตอน แต่พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำ ชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว มีน้อยและยังไม่ค่อยให้ความสำคัญ กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (สำนักปลัดเทศบาลตำบลแปลงยาว, 2559 ข) ซึ่ง นับว่าผู้นำชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่เห็นความสำคัญและตระหนักถึงการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ทำให้เทศบาลประสบกับปัญหาการวางแผนการดำเนินงานหรือให้ ข้อมูลด้านการจัดทำแผน ทำให้เกิดปัญหาการพัฒนาไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน ไม่ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

ด้วยความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ในฐานะที่ได้ปฏิบัติงานในหน่วยงานเทศบาลตำบล แปลงยาว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลแปลงยาว เพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนส่งเสริม แก้ไขปัญหา และข้อจำกัดของ เทศบาลตำบลแปลงยาว โดยนำหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งจะต้องปรับวิธีการทำงานใหม่ เป็นแผนการพัฒนาโดยรวมต่อไป

ปัญหาการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลแปลงยาวอยู่ในระดับใด
2. การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลแปลงยาวแตกต่างกันอย่างไร

4271519504

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาวจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่งในชุมชน

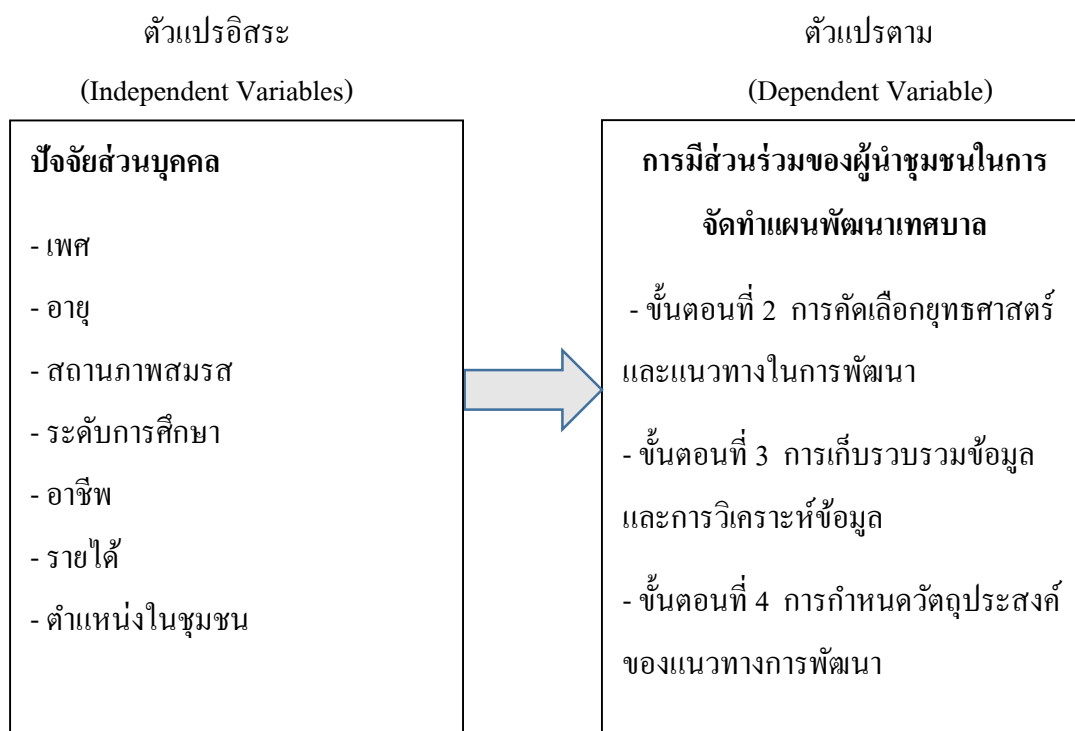
สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน
2. ผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน
3. ผู้นำชุมชนที่มีสถานภาพสมรสที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน
4. ผู้นำชุมชนที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน
5. ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลแตกต่างกัน
6. ผู้นำชุมชนที่มีรายได้ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน
7. ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิด คือ ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล โดย ปัจจัยส่วนบุคคล ศึกษาตามแนวคิดของ ฌ็อง-ฌัก ทองคัม (2557) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเทพนคร และ

(ปรีชา หาญปรีชาสวัสดิ์, 2550) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน โดยการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีอยู่ 7 ขั้นตอน ในที่นี้ผู้วิจัยเลือกมา 3 ขั้นตอนเนื่องจากเป็นขั้นตอนที่ผู้นำชุมชนต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในส่วนของขั้นตอนอื่น ๆ จะเป็นการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนา และขั้นตอนผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงเลือกขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามกรอบแนวคิด ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552, หน้า 36-42)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการออกแบบเครื่องมือการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับดังนี้

1. ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

2. ทำให้ทราบถึงความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

3. ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ขอบเขตในการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552, หน้า 36-42)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 130 คน ได้แก่ คณะกรรมการชุมชน จำนวน 7 ชุมชน ๆ ละ 10 คน จำนวน 70 คน ผู้นำชุมชน (กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) จำนวน 23 คน กลุ่ม อสม. 37 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือกคือตำแหน่งที่เป็นคณะกรรมการชุมชน กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน คัดเลือกจากประชาชนในชุมชนมาแล้ว ตัวแทนของกลุ่ม อสม. คัดเลือกจากประธานกลุ่ม อสม. เทศบาลตำบลแปลงยาว

3. ขอบเขตและพื้นที่ในการเก็บข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ที่ เทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้ทำการศึกษา ในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2560 ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. 2561

นิยามศัพท์

เพื่อให้การศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ให้มีความเข้าใจตรงกันในความหมายของคำสำหรับงานวิจัยฉบับนี้ จึงขอนิยามศัพท์เพื่อใช้ในการศึกษา ดังนี้

การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการแสดงความคิดเห็น ร่วมตัดสินใจ ปรึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำโครงการหรือจัดทำแผนงานของเทศบาลในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 3 ปี (พ.ศ. 2559-2561)

ผู้นำชุมชน หมายถึง บุคคลที่เป็นผู้นำชุมชน ประกอบด้วย คณะกรรมการชุมชน จำนวน 7 ชุมชน ผู้นำท้องถิ่น (กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) กลุ่ม อสม.

การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 3 ปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) หมายถึง การที่ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมประชุม ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาวในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น 3 ปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561)

เทศบาล หมายถึง เทศบาลตำบลแปลงยาว ประกอบด้วยชุมชนในเขตพื้นที่ของเทศบาล จำนวน 7 ชุมชน คือ ชุมชนตลาดบางบ่อ ชุมชนด่านเงิน ชุมชนเกาะบอระเพ็ด ชุมชนคลองโรงเกลือ ชุมชนวังนกกา-ไผ่แก้ว ชุมชนบ้านคลอง-แปลงยาว และชุมชนวังเย็น

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่เป็นการกำหนดแนวทางการพัฒนาตำบลไว้ข้างหน้า

แผนพัฒนาท้องถิ่น 3 ปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) หมายถึง แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาเทศบาลระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ที่จัดทำขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองท้องถิ่น พ.ศ. 2548 เอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน และมีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ดำเนินการเป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนานี้ จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลาสามปีจะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ขั้นตอนการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา หมายถึง หมายถึง ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น เสนอปัญหาความต้องการของชุมชน เสนอ โครงการ/ กิจกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์ในการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาเทศบาลตำบลแปลงยาว ดำเนินการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ทั้งข้อมูลภายในเทศบาล และชุมชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการตัดสินใจคัดเลือกแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว

ขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา หมายถึง ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมพิจารณาเสนอและคัดเลือกโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนานี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนว

ทางการพัฒนา เพื่อให้ได้โครงการ/ กิจกรรมที่ครบถ้วน และพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของกิจกรรม
ทั้งในด้านกระบวนการดำเนินงานในด้านของผลการดำเนินงานเพื่อบรรลุกิจกรรม

4271519504

BUU :Thesis 59930009 independent study / recv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) เทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชนและลักษณะชุมชน
3. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน
4. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น
5. แนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือแผนพัฒนาสามปี
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลแปลงยาว
7. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลแปลงยาว
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ที่นำมาสนับสนุนในเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

Kasperson and Breitbank (1974 อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ เข้าประมงค์, 2555, หน้า 7) ให้ความหมายว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน คือ การที่ประชาชนทำตนเป็นผู้สร้างสรรค์กิจกรรมในกระบวนการพัฒนาซึ่งจะบังเกิดผล คือ สามารถแสดงบทบาทที่สร้างสรรค์ได้และผลของกิจกรรมจะต้องย้อนกลับมาสู่พวกเขาเอง United Nations Reserch Institute of Social Development (UNRISD) ระบุความหมายว่าเป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่อง 1) การตัดสินใจ 2) การเข้าร่วมกิจกรรม 3) การร่วมรับผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมที่เกิดจากกิจกรรมนั้น ๆ

สหประชาชาติ (United Nation, 1981, หน้า 11) ให้ความหมาย การมีส่วนร่วม (Participation) ไว้ว่า

1. การมีส่วนร่วมได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนา
2. การเข้ามีส่วนร่วมให้เกิดการพัฒนา
3. การเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจในเรื่องพัฒนา

List (1985 อ้างถึงใน ปรีดา เจษฎารางกุล, 2550, หน้า 24) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีความสัมพันธ์กับแนวคิดของการเชื่อมโยงและการยอมรับตนเองเพื่อที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืนซึ่งสามารถสังเกตได้จากระดับความพึงพอใจ ระดับความไว้วางใจและต้องครอบคลุมทัศนคติความคาดหวังและกิจกรรมที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน

William (1976 อ้างถึงใน ปรีดา เจษฎารางกุล, 2550, หน้า 24) ได้ให้ความหมายไว้ว่าการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ แก้ปัญหาของตนเองเน้นการมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องอย่างแข็งขันกับประชาชนใช้ความคิดสร้างสรรค์และความชำนาญของประชาชนแก้ไขร่วมกับการใช้วิทยาการที่เหมาะสมและสนับสนุนติดตามการปฏิบัติงานขององค์กรและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธพงษ์ เสาประมงค์ (2555, หน้า 10) ได้อธิบายเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ว่า “การมีส่วนร่วม” หมายถึงการที่ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีแนวคิดหรือจุดมุ่งหมายที่เหมือนกันเข้ามาดำเนินการนั้นให้แล้วเสร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดแล้วรับผลประโยชน์ร่วมกันในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สุพัตตรา สมภักดี (2553, หน้า 29) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น หมายถึงประชาชนที่เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงาน ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องรวมกัน ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ โดยการร่วมมือสนับสนุนการพัฒนาทั่ว ๆ ไปกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานของเทศบาลนั้น จึงหมายถึงการที่ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง สัมพันธ์กับการดำเนินงานของเทศบาล ซึ่งเป็นในรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารและการปกครอง เพราะการมีส่วนร่วมเป็นหัวใจสำคัญหรือเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เทศบาลมีความเข้มแข็งปฏิบัติตามที่ประชาชนต้องการ

ณรงค์ วาริชล (2551, หน้า 10) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนหรือกลุ่มบุคคลมีแนวคิดหรือจุดมุ่งหมายที่เหมือนกันเข้ามาดำเนินการนั้นให้แล้วเสร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดแล้วรับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งต้องเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมิน

William (1980 อ้างถึงใน ธนวัฒน์ คำภีลานนท์, 2550, หน้า 9) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การเกี่ยวข้องทางสังคมด้านจิตใจและอารมณ์ (Mental and emotional involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์ (Group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้

กระทำการให้ (Contribution) บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น ทำให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่ม

มณีรัตน์ อ้วนแก้ว (2555, หน้า 15) กล่าวว่าแนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึงการให้ประชาชน ทั้งในรูปส่วนบุคคล กลุ่ม ชมรมประชาคม เข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทั่วถึง

สรุป จากความหมายของการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า “การมีส่วนร่วม” หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นตามขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ตามลำดับ เริ่มตั้งแต่กระบวนการแรกของการวางแผน การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ การมีส่วนร่วมในขั้นวางแผนโครงการพัฒนา การมีส่วนร่วมในขั้นดำเนินโครงการ การมีส่วนร่วมในขั้นรับผลที่เกิดจากโครงการ การมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลโครงการ เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ใช้สิทธิการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ทฤษฎีการกระทำทางสังคม (The theory of social action) ของ เยาวมาลย์ จ้อยจุฬี (2542, หน้า 15-16 อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ เสาประมงค์, 2555, หน้า 10) ได้อธิบายถึงการกระทำทางของมนุษย์ (Action of human) ในลักษณะที่สามารถนำไปปรับใช้ทางสังคมทั่วไป กล่าวคือ การกระทำใด ๆ ของมนุษย์จะขึ้นอยู่กับความสนใจและระบบค่านิยมของบุคคล

1. บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล (Personality)
2. ระบบสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่ (Social system)
3. วัฒนธรรม (Culture) ในสังคมที่บุคคลนั้นเป็นสมาชิกอยู่และวัฒนธรรมนี้จะเป็นตัวกำหนดเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อถือ (Idea of believes) ความสนใจ (Primary of interest) และระบบค่านิยมของบุคคล (Ystem of value orientation)

ลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วม

Andrew and Stephen (1980 อ้างถึงใน ธนวัฒน์ คำภีสถานนท์, 2550, หน้า 11) ได้กล่าวถึงลักษณะของการมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในขั้นปฏิบัติการ

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

อิระวีร์ จันทรประเสริฐ (2541 อ้างถึงใน ฌรงค์ วาริชล, 2551, หน้า 6) กล่าวไว้คือ

1. การมีส่วนร่วมในลักษณะตัวบุคคล ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ

2. การมีส่วนร่วมในลักษณะของกลุ่มกระบวนการ ที่มุ่งสร้างพื้นฐานอำนาจจากการ สร้างกลุ่มและโครงสร้างภายในหน่วยงาน

3. การมีส่วนร่วมในลักษณะโครงการ ให้ความสำคัญที่การจัดโครงการอันก่อให้เกิดการ มีส่วนร่วมที่ดี เน้นกลุ่มเป้าหมาย การถ่ายทอดระบบเทคนิค ความรู้ การกระจายอำนาจสู่ประชาชน

4. การมีส่วนร่วมในลักษณะสถาบัน ให้ความสำคัญในแง่ของการก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงทางสถาบัน มีการถ่ายทอดหรือขยายโครงการสร้างอำนาจของกลุ่ม ผลประโยชน์และชน ชั้นทางสังคม

5. การมีส่วนร่วมในลักษณะนโยบาย เน้นเรื่องหลักการยอมรับการมีส่วนร่วมของ ประชาชนและผู้เสียเปรียบในสังคม และนำมากำหนดนโยบายและแผนงานระดับชาติ

ทฤษฎีและแนวคิดต่าง ๆ ที่นำมาสนับสนุนในเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ดังนี้

Cohen (1997, pp. 2-9) ได้กล่าวไว้ว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมโดยทั่วไปแล้ว หมายถึง การ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision making) แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า เป็นการตัดสินใจเพียงอย่าง เดียว ยังใช้การตัดสินใจควบคู่ไปกับการดำเนินงาน (Implementation) ด้วยเช่น ในการจัดการองค์กร กำหนดกิจกรรมพัฒนาเป็นต้น และการตัดสินใจยังมีความหมายเกี่ยวข้องกับประชาชนในเรื่องของ ผลประโยชน์ (Benefits) และการประเมิน (Evaluation) ในกิจกรรมพัฒนา

Uphoff (1980, pp. 213-218) ได้แบ่งการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ด้าน คือ

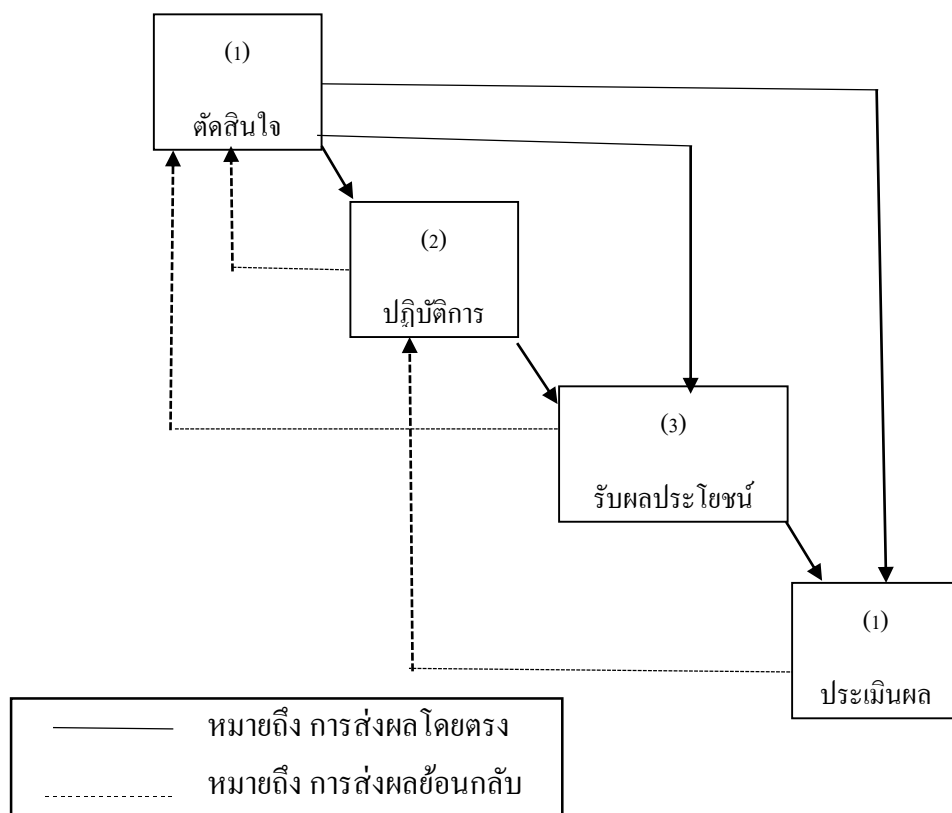
1. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ (Decision making) ประกอบด้วย ริเริ่ม ตัดสินใจ ดำเนินการ ตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติงาน

2. การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบด้วย การสนับสนุนทรัพยากร การบริหาร การประสานขอความร่วมมือ

3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ประกอบด้วย ผลประโยชน์ด้าน วัสดุ ด้าน สังคม และส่วนบุคคล

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมและตรวจสอบสวนร่วมตัดสินใจ การมีส่วนร่วมปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในประเมินผล

รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ Cohen and Uphoff (1977) เสนอไว้ สรุปได้ดังภาพที่ 1 ที่แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการตัดสินใจมีความสำคัญมาก สาเหตุว่าการตัดสินใจจะส่งผลต่อการปฏิบัติการ และการปฏิบัติการจึงมีผลต่อไปยังการรับผลประโยชน์และการประเมินผลในขณะเดียวกัน เพราะฉะนั้นการตัดสินใจจะมีผลโดยตรงต่อการรับผลประโยชน์และการประเมินผลด้วย

ภาพที่ 2 รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff

ขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน

ศุริพร ชาวสวนศรีเจริญ (2543, หน้า 115 อ้างถึงใน ฉัฐษา ทองคุ้ม, 2557, หน้า 11) ได้จำแนกขั้นตอนการมีส่วนร่วมไว้ 5 ขั้นตอน คือ

1. ร่วมค้นหาสาเหตุ
2. ร่วมวางแผนงานและโครงการ

3. ร่วมปฏิบัติตามแผนงานและโครงการ
4. ร่วมรับผลประโยชน์หรือความสำเร็จ
5. ร่วมติดตามประเมินผล

ดิน ปรัชญาพฤทธิ (2542, หน้า 50 อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ เฮ้าประมงค์, 2555, หน้า 15)

กล่าวว่า ทฤษฎีพัฒนาองค์กร (Organization development) หรือ (OD) มีวัตถุประสงค์ทั่วไป เพื่อที่จะเพิ่มความสามารถขององค์กรในการแก้ไขปัญหาที่เป็นอยู่ โดยเน้นการปรับปรุงและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับสภาพการณ์เน้นการร่วมแรงร่วมใจ ซึ่งการพัฒนาองค์กร มี 4 ขั้นตอน คือ

1. ค้นหาสาเหตุของปัญหา (Diagnostic)
2. ขึ้นวางแผนดำเนินกิจกรรม (Action-planning)
3. การปฏิบัติทำให้เป็นไปตามกลยุทธ์ที่วางไว้ (Implementing)
4. ขึ้นการประเมินผล (Evaluating)

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วม

Reeder (1963 อ้างถึงใน ปรีดา เจษฎารางกูร, 2550, หน้า 26) ได้สรุปปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการรักษาการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 11 ประการ ดังนี้

1. การปฏิบัติตนให้สอดคล้องตามความเชื่อพื้นฐาน กล่าวคือ บุคคลและกลุ่มบุคคลเหมือนจะเลือกแบบวิธีการปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องและคล้ายคลึงกับความเชื่อพื้นฐานของตนเอง
2. มาตรฐานคุณค่า บุคคลและกลุ่มบุคคลดูเหมือนจะปฏิบัติในลักษณะที่สอดคล้องกับมาตรฐานคุณค่าของตนเอง
3. เป้าหมาย บุคคลและกลุ่มบุคคลดูเหมือนจะส่งเสริมป้องกันและรักษาเป้าหมายตน
4. ประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา พฤติกรรมของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลบางครั้งมีรากฐานมาจากประสบการณ์ที่ผิดปกติธรรมดา
5. ความคาดหวัง บุคคลและกลุ่มบุคคลจะประพฤติตามแบบที่ตนคาดหวังว่าจะต้องประพฤติในสถานการณ์เช่นนั้น ทั้งยังชอบปฏิบัติต่อผู้อื่นในลักษณะที่ตนคาดหวังจากผู้อื่นด้วยเช่นกัน
6. การมองแต่ตนเอง บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งคิดว่าตนเองสมควรกระทำเช่นกัน
7. การบีบบังคับ บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรู้สึกว่าตนถูกบังคับให้ทำ

8. นิสัยและประเพณี บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะทำสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเรานิสัยชอบกระทำอยู่ในสถานการณ์นั้น ๆ

9. โอกาส บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบการปฏิบัติของสังคม โดยเฉพาะในทางที่เกี่ยวกับข้อกับจำนวนและชนิดของโอกาส ซึ่ง โครงการของสังคมเอื้ออำนวยเข้ามามีส่วนร่วมกันในการกระทำเช่นนั้นเท่าที่พวกเขาได้รับรู้

10. ความสามารถ บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมบางอย่างที่ตนเห็นว่าสามารถทำในสิ่งที่ต้องการให้เขาทำในสถานการณ์เช่นนั้น

11. การสนับสนุน บุคคลและกลุ่มบุคคลมักจะเริ่มปฏิบัติเมื่อเขาารู้สึกว่าเขาได้รับการสนับสนุนที่ดีพอให้กระทำการเช่นนั้น

Newstorm (1993 อ้างถึงใน ณรงค์ วาริชล, 2551, หน้า 10) พบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วม คือ

1. ลักษณะขององค์กร โครงสร้างขององค์กร วัฒนธรรมขององค์กร หากองค์กรมีโครงสร้างใหญ่ขึ้นตอนการปฏิบัติมาก เช่น ระบบราชการ จะเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมได้
2. นโยบายองค์กรที่ขาดความชัดเจน จะทำให้บุคลากรไม่แน่ใจเป้าหมาย แนวทางการปฏิบัติ จึงเกิดความลังเลที่จะเข้าไปมีส่วนร่วม
3. ภาวะผู้นำ ซึ่งถ้าหากว่าผู้นำเชื่อว่าผู้ได้บังคับบัญชาเป็นผู้ไม่มีศักยภาพ ไม่มี ความก้าวหน้า ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน งานจะสำเร็จได้ต้องควบคุม ภาวะผู้นำประเภทนี้ จะเป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมได้
4. ลักษณะงาน ซึ่งหากว่างานที่สามารถทำสำเร็จได้ด้วยตัวเอง เช่น งานในห้องทดลอง ลักษณะงานเช่นนี้จะทำให้บุคลากรไม่เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม
5. ความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น ระดับการศึกษา วิชาชีพ โดยถ้าหากบุคคลที่มีระดับการศึกษาที่สูงอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบมาก ก็จะแสวงหาการมีส่วนร่วมมากกว่า บุคลากรที่มีระดับการศึกษาดำกว่า และมีหน้าที่ความรับผิดชอบที่น้อยกว่าด้วย

Cohen and Uphoff (1980 อ้างถึงใน ณรงค์ วาริชล, 2551, หน้า 9) กล่าวว่าปัจจัยหลายอย่างที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมีส่วนร่วม ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. สถานภาพการสมรส
4. ระดับการศึกษา
5. อาชีพ

6. รายได้
7. ระยะเวลาที่อยู่ในท้องถิ่น
8. สถานภาพการทำงาน

จากสิ่งที่ได้พบทวนมาทั้งหมดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน อาจกล่าวโดยสรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการสาธารณะของภาครัฐเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารของแต่ละท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นเกิดระหว่าง 2 ฝ่ายคือ ชุมชนและส่วนราชการ หากทุกส่วนให้ความสำคัญซึ่งกันและกันรวมทั้งมีความตระหนักร่วมกันก็จะเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาประเทศที่สมบูรณ์ และยั่งยืนตลอดไป

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชนและลักษณะชุมชน

กิจจา โปแดน (2557, หน้า 20) ได้สรุปแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับชุมชนและลักษณะชุมชน แต่ละท้องถิ่นมีลักษณะไม่เหมือนกัน บางท้องถิ่นก็เป็นชุมชนเมือง บางท้องถิ่นก็เป็นชนบท การที่ทำให้ชุมชนแต่ละท้องถิ่นเป็นชุมชนน่าอยู่นั้นต้องมีองค์ประกอบหลายอย่าง และที่สำคัญจะต้องมีส่วนร่วมจากหลาย ๆ ฝ่ายมาช่วยกันจัดทำให้ชุมชนนั้น ๆ เป็นชุมชนน่าอยู่ สามารถพึ่งตนเองได้ และต้องได้รับความร่วมมือจากผู้นำหลาย ๆ ส่วนเข้ามาช่วยกันดำเนินการพัฒนาชุมชนของตนเอง

ประเวศ วะสี (2541 อ้างถึงใน กิจจา โปแดน, 2557, หน้า 19) ได้ให้ความหมายของชุมชนว่า “ชุมชน” ว่า การที่คนจำนวนหนึ่งมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน มีความเอื้ออาทรต่อกัน มีความพยายามในการกระทำอะไรร่วมกันมีการเรียนรู้ร่วมกันในการกระทำ รวมถึงการติดต่อสื่อสาร (Communicate) ร่วมกันอาจพิจารณาโดยการเป็นคุณลักษณะของชุมชน ได้ดังนี้

1. มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน
2. มีความเอื้ออาทรต่อกัน
3. มีการกระทำร่วมกัน

ไพรวลัย เตชะโกศล (2547 อ้างถึงใน กิจจา โปแดน, 2557, หน้า 18) ได้กล่าวเกี่ยวกับแนวคิดที่เกี่ยวกับชุมชน ชุมชนเป็นคำที่บัญญัติมาจากคำว่า (Community) การนำคำว่าชุมชนมาใช้ในสังคมไทยเป็นอิทธิพลทางความคิดการพัฒนาของประเทศตะวันตกมีการใช้อย่างแพร่หลาย นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนโครงสร้างหน่วยงานราชการ โดยแยกส่วนพัฒนาการท้องถิ่น จากกระทรวงมหาดไทย จัดตั้งเป็นกรมพัฒนาชุมชน สังกัดกระทรวงมหาดไทย คำว่า “ชุมชน” ได้รับความนำมาใช้ในลักษณะซ้อนทับกับบ้าน หรือหมู่บ้าน หมู่บ้านเป็นสิ่งที่มีความหมายโดยธรรมชาติอยู่แล้วใน

4271519504

การตั้งบ้านเรือนอยู่รวมกันในหมู่เครือญาติและมิตรสหายซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่นำไปสู่การจัดการต่อปัญหาและความต้องการร่วมกัน

ดวงปี คำปาน (2553, หน้า 27) กล่าวว่า ความหมายของชุมชนสามารถแยกได้เป็นลักษณะใหญ่ 2 ประการคือ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก สถาบัน และกลุ่มคนของชุมชนนั้น 2) ลักษณะหนึ่งที่ไม่ได้บ่งบอกไว้เด่นชัด แต่แฝงอยู่ในความหมาย คือ อิทธิพล หรือผลที่เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ที่มีต่อกันในชุมชนนั้น เมื่อมีความสัมพันธ์ต่อกันแล้ว ณ ที่นั้นก็จะเกิดอาณาบริเวณของชุมชนนั่นเอง

จากความหมายที่ได้บรรยายไปแล้วนั้นได้แยกให้เห็นองค์ประกอบพื้นฐานที่จะเป็นชุมชนได้คือ มีคนอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม มีอาณาบริเวณ มีความสนใจร่วมกัน มีการติดต่อกันแบบสารสัมพันธ์ต่อกัน มีกิจกรรมต่าง ๆ และมีสถาบันหรือองค์กรทางสังคม ที่ให้บริการและตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนนั้นได้

สรุป ชุมชน หมายถึง พื้นที่ที่มีกลุ่มที่พักอาศัยของประชาชนในลักษณะใดก็ได้ที่อยู่รวมกันไม่ว่าจะเป็นในเมือง หรือ ชนบท โดยในด้านกายภาพมีสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการค้า การดำรงชีวิตร่วมกัน เช่น ถนนหนทาง ไฟฟ้า ประปา วัด โรงเรียน เป็นต้น และคนกลุ่มนี้มีลักษณะทางสังคมตลอดจนกิจกรรมทางสังคม และเศรษฐกิจ บางอย่างร่วมกันชัดเจน และขอบเขตของชุมชนจะมีอาณาบริเวณที่ชัดเจน

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ นอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มีองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นคือ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะ ที่จำเป็นแก่ท้องถิ่น ตลอดจนรายได้ของท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้น และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรูปแบบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มีความจำเป็นอิสระมากขึ้นมีการกำหนดด้วยกฎหมายและกลไกทาง

4271519504

กฎหมายเพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไปอย่างโปร่งใสและสามารถถูกตรวจสอบจากประชาชน และองค์กรต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (2540, หน้า 15-17)

ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคหลังรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้จึงมีบทบาท อำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีเพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้น แต่ยังคงขยายบทบาท หน้าที่ออกไปรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่นด้วย และเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหาร และการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 30 (4) และแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ 5.2 กำหนดให้รัฐต้องจัดสรรงบประมาณ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี 2544 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ของรายได้ของรัฐทั้งหมดภายในปี 2549 จึงมีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรรายได้ ทั้งที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุดการวางแผนถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องวางผังแผนการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีการปฏิบัติตามแผนการ โครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตามวัดและประเมินผลการ โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงาน โครงการนั้น จะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งในหน่วยงานของรัฐและประชาคม (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2542)

ความหมายของการวางแผน

การวางแผนเป็นการพิจารณาและกำหนดแนวทางปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่ปรารถนาเปรียบเสมือนเป็นสะพานเชื่อมโยงระหว่างปัจจุบันและอนาคต (Where we are to where we want to go) เป็นการคาดการณ์สิ่งที่ยังไม่เกิดขึ้น ฉะนั้นการวางแผนจึงเป็นกระบวนการทางสติปัญญาที่ พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติงาน มีรากฐานการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์ ความรู้ และการคาดคะเนอย่างใช้ดุลยพินิจ

การวางแผนจึงมีความเกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตและตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด โดยผ่านกระบวนการคิดก่อนทำ ฉะนั้นจึงกล่าวได้ว่า การวางแผนคือ ความ

พยายามที่เป็นระบบ (Systematic attempt) เพื่อตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดสำหรับอนาคต เพื่อให้ห้องกรับบรรลุผลที่ปรารถนา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552)

ความสำคัญของการวางแผน (Significance of planning)

1. เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการจัดโอกาสทางการจัดการให้ผู้วางแผนมีสายตากว้างไกล มองเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ปัญหา ความต้องการของประชาชนในสังคมนั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารรูเป้าหมายขององค์กร ดังนั้นองค์กรจำเป็นต้องเตรียมตัวและเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากความผันผวนของสิ่งแวดล้อมอันได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เป็นต้น
2. ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ ๆ เข้ามาในองค์กร ทั้งนี้เนื่องจากปรัชญาของการวางแผนยึดถือและการยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลง ไม่มีสิ่งใดอยู่อย่างนิรันดรจึงทำให้มีการยอมรับแนวความคิดเชิงระบบ (System approach) เข้ามาใช้ในองค์กรยุคปัจจุบัน
3. ให้การดำเนินงานขององค์กรบรรลุเป้าหมายที่ปรารถนาทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นงานที่ต้องกระทำเป็นจุดเริ่มแรกของทุกฝ่ายในองค์กร ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันการดำเนินการเป็นไปด้วยความมั่นคงและมีความเจริญเติบโต
4. เป็นการลดความสูญเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อนเพราะการวางแผนทำให้มองเห็นภาพรวม ขององค์กรที่ชัดเจนและยังเป็นการอำนวยความสะดวกในการจัดระเบียบขององค์กรให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานมากยิ่งขึ้น เป็นการจำแนกงานแต่ละแผนกไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน
5. ทำให้เกิดความแจ่มชัดในการดำเนินงานเนื่องจากการวางแผนเป็นการกระทำโดยอาศัยทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยต่าง ๆ (A rational approach) มาเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในอนาคตอย่างเหมาะสมกับสภาพองค์กรที่ดำเนินอยู่ กล่าวโดยสรุปว่า ไม่มีองค์กรใดที่ประสบความสำเร็จได้ โดยปราศจากการวางแผน ดังนั้นการวางแผนจึงเป็นภารกิจอันดับแรกที่มีความสำคัญของกระบวนการจัดการที่ดี (พรพรรณ เศษฐภักดีจิต, 2550, หน้า 12-13)

ประโยชน์ของการวางแผน (Advantages of planning)

การวางแผนที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. บรรลุจุดมุ่งหมาย (Attention of objectives) การวางแผนทุกครั้งจะมีจุดมุ่งหมายปลายทาง เพื่อให้ห้องกรับบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดให้ การกำหนดจุดมุ่งหมายจึงเป็นงานขั้นแรกของการวางแผนถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดมีความแจ่มชัดก็จะช่วยให้การบริหารแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปยังจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

4271519504

2. ประหยัด (Economical operation) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญา เพื่อคิดวิธีการในห้วงการบรรลุ ถึงประสิทธิภาพ เป็นการให้งานในฝ่ายต่าง ๆ มีการประสานงานกันดี กิจกรรมที่ดำเนินมีความต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่าง ๆ ที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่าง ๆ อย่างคุ้มค่า นับว่าเป็นการลดต้นทุนที่ดี ก่อให้เกิดการประหยัดต่อองค์การ

3. ลดความไม่แน่นอน (Reduction of uncertainty) การวางแผนช่วยลดความไม่แน่นอนในอนาคตลงเพราะการวางแผนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต การวางแผนที่มีประสิทธิภาพเป็นผลมาจากการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้นแล้ว ทำการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและได้หาแนวทางพิจารณาป้องกันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว

4. เป็นเกณฑ์ในการควบคุม (Basis of control) การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารได้กำหนดหน้าที่การควบคุมขึ้น ทั้งนี้เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกกัน ไม่ออกเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการคู่กันอาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ถ้าไม่มีกรวางแผนก็ไม่สามารถมีการควบคุม กล่าวได้ว่าแผนกำหนดจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการปฏิบัติงานในหน้าที่การควบคุม

5. ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ (Encourages innovation and creativity) การวางแผนเป็นพื้นฐานด้านการตัดสินใจ และเป็นสิ่งช่วยให้เกิดแนวความคิดใหม่ ๆ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ทั้งนี้เนื่องจากขณะที่ฝ่ายจัดการมีการวางแผนกันนั้นจะเป็นการระดมปัญหาของคณะผู้ทำงานด้านการวางแผนทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ และความคิดสร้างสรรค์ นำมาใช้ประโยชน์แก่องค์การ และยังเป็นการสร้างทัศนคติการมองอนาคตระหว่างคณะผู้บริหาร

6. พัฒนาแรงจูงใจ (Improves motivation) ระบบการวางแผนที่ดีจะเป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในกลุ่มคนงานด้วยเพราะเขารู้อย่างชัดเจนว่าองค์การคาดหวังอะไรจากเขาบ้าง นอกจากนั้นการวางแผนยังเป็นเครื่องมือฝึกและพัฒนาแรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้บริหารในอนาคต

7. พัฒนาการแข่งขัน (Improves competitive strength) การวางแผนที่มีประสิทธิภาพทำให้องค์การมีการแข่งขันกันมากกว่าองค์การที่ไม่มีการวางแผนหรือมีการวางแผนที่ขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการขยายขอบข่ายการทำงาน เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

8. ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี (Better coordination) การวางแผนได้สร้างความมั่นใจในเรื่องเอกภาพที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ ทำให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดวางไว้มุ่งไปที่จุดมุ่งหมายเดียวกันมีการจัดประสานงานในฝ่ายต่าง ๆ ขององค์การเพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในงานแต่ละฝ่ายขององค์การ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552)

ข้อจำกัดในการวางแผน

อย่างไรก็ตามการวางแผนบางครั้งอาจประสบความล้มเหลว หรือขาดประสิทธิภาพขึ้นได้ ดังนั้น ข้อความต่อไปนี้จะช่วยให้ท่านนำไปพิจารณาประกอบในการวางแผน เพื่อให้การวางแผนไม่ประสบความล้มเหลว

1. การขาดข้อมูลที่เชื่อถือได้ ในการวางแผนจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมายและกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะดำเนินงาน แต่ถ้าขณะที่มีการวางแผนกลุ่มนั้นทำงานได้ข้อมูลมาจากแหล่งที่เชื่อถือได้ จะทำให้การวางแผนงานนั้นเกิดการผิดพลาด ฉะนั้นข้อมูลนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดแผนงานเป็นอย่างยิ่ง

2. การวางแผนเป็นขบวนการมองไปข้างหน้า ถ้าผู้บริหารมีแนวโน้มที่จะทำงานในเชิงรับมากกว่า เชิงรุก เขาจะไม่สามารถทำการวางแผนที่ดีได้เลย ฉะนั้นผู้วางแผนจะต้องเป็นบุคคลที่มีความคิดริเริ่มและเป็นคนที่มีความกระตือรือร้นจะสามารถมองหามาตรการประเมินและติดตามแผนที่วางไว้ได้อย่างเหมาะสมและเข้าใจการดำเนินงานตามแผนอย่างถูกต้อง

3. การวางแผนเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย การวางแผนอาจจะทำให้การปฏิบัติการบางกรณีล่าช้าไปได้ แต่ก็จริงที่ว่าถ้าเราไม่ใช้เวลาในการวางแผนอย่างพอเพียงแล้ว แผนที่กำหนดขึ้นอาจเป็นแผนที่ใช้ไม่ได้ จึงกล่าวได้ว่าการวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้เวลาและค่าใช้จ่ายในการรวบรวมวิเคราะห์ สารสนเทศและการประเมินผลทางเลือกต่าง ๆ ดังนั้นถ้าการจัดการไม่จัดงบประมาณค่าใช้จ่ายอย่างพอเพียงในการวางแผน ไม่ยอมใช้เวลาให้พอเพียงคิด แต่เพียงว่าเสียเวลาสิ้นเปลืองแล้วผลของแผนที่จะออกมาดีนั้น ย่อมเป็นไปได้

4. การดำเนินการภายในองค์กรที่เข้มงวดเกินไปในเรื่องต่าง ๆ จะเป็นอุปสรรคในการนำความคิดริเริ่มและแนวความคิดใหม่ๆ เข้ามาสู่องค์กร ฉะนั้นผู้วางแผนจำเป็นต้องมีการยืดหยุ่นการดำเนินการในบางกรณีบ้าง ซึ่งจะนำผลดีมาสู่องค์กร

5. การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เป็นข้อจำกัดในการวางแผนบางครั้ง เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรธุรกิจต่าง ๆ ทั่วโลกเป็นผลกระทบอย่างต่อเนื่องมาจากความผันผวนทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ฉะนั้นผู้วางแผนไม่สามารถยอมรับเรื่องราวต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ อาจจะนำไปสู่การต่อต้านจากกลุ่มคนงานและทัศนคติเช่นนี้จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการวางแผนที่เกิดขึ้นขาดประสิทธิภาพ

6. ประสิทธิภาพในการวางแผนอาจมีข้อจำกัดมาจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้เพราะปัจจัยภายนอกบางอย่างยากแก่การทำนายและคาดการณ์ เช่น การเกิดสงคราม การควบคุมของรัฐบาล หรือภัยธรรมชาติต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ผู้วางแผนไม่สามารถควบคุมได้ อาจทำให้การดำเนินงานตามแผนประสบปัญหายุ่งยากได้ (สุชาติ กุลสุทธิชัย, 2557, หน้า 19)

หลักพื้นฐานการวางแผน

การวางแผนประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 4 ประการด้วยกันคือ

1. การวางแผนต้องสนับสนุนเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร (Contribution to purpose and objectives) ในการวางแผน ผู้วางแผนจะต้องตระหนักถึงความสำคัญว่าเป้าหมายของแผนทุกแผนที่กำหนดขึ้นนั้นจะต้องเกื้อหนุนและอำนวยความสะดวกให้เป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรสัมฤทธิ์ผล หลักการนี้เกิดขึ้นจากธรรมชาติขององค์กรธุรกิจต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้วัตถุประสงค์ของกลุ่มบุคคลที่ร่วมกันในองค์กรบรรลุตามเป้าหมายหรือประสบความสำเร็จได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกอย่างจริงจัง

2. การวางแผนเป็นงานอันดับแรกของกระบวนการจัดการ (Primacy of planning) ซึ่งกระบวนการจัดการประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การสั่งการ (Leading) และการควบคุม (Controlling) การวางแผนเป็นงานเริ่มต้นก่อนขั้นตอนอื่น ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเป็นตัวสนับสนุนให้งานด้านอื่น ๆ ดำเนินไปด้วยความสอดคล้อง

3. การวางแผนเป็นหน้าที่ของนักบริหารทุกคน (Pervasiveness of planning) การวางแผนเป็นงานของผู้บริหารทุกระดับที่จะต้องทำแล้วแต่ขอบเขตของอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะผู้บริหารในระดับที่แตกต่างกันก็มีความรับผิดชอบควบคุมให้งานที่ตนกระทำอยู่ให้ประสบความสำเร็จ ฉะนั้นการวางแผนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

4. ประสิทธิภาพของแผนงาน (Efficiency of plans) ในการวางแผนนั้นผู้วางแผนจะต้องคำนึงถึงประสิทธิภาพของการวางแผน ซึ่งสามารถพิจารณาจากกา บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยการลงทุนอย่างประหยัดและคุ้มค่า เช่น การใช้เวลา เงิน เครื่องมือ แรงงาน และการบริหารที่ดีสร้างความพึงพอใจให้แก่สมาชิกในองค์กร

หลักการพื้นฐาน 4 ประการ นี้ นับว่ามีส่วนสำคัญในการปูพื้นฐานของความคิดในด้านการวางแผนให้องค์การประสบความสำเร็จก้าวหน้า ลำดับขั้นในกระบวนการวางแผน (Steps in planning process) การดำเนินงานใด ๆ ก็ตามควรมีลำดับขั้น และขั้นตอน ทั้งนี้เพื่อให้งานนั้นมีประสิทธิภาพ การวางแผนก็เช่นกันจำเป็นต้องทำต่อเนื่องเป็นกระบวนการลำดับขั้นตอนในการวางแผนประกอบด้วย ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ (Setting objectives) เป็นงานอันดับแรกที้นักวางแผนจะดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อให้รู้ทิศทางที่จะก้าวเดินต่อไปข้างหน้าเพราะการวางแผนเป็นเรื่องของอนาคต ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว และเป็นพื้นฐานที่จะเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ในองค์กรสิ่งสำคัญที่จะต้องตระหนักในการวางแผนคือแผนที่วางจะต้องมีความชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกใน

4271519504

องค์การเกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และมีการประสานงานกัน

2. พัฒนาข้อตกลงที่เป็นตัวกำหนดของเขตในการวางแผน (Developing the planning permises) ผู้วางแผนจะต้องกำหนดข้อตกลงต่าง ๆ ที่จะขอบเขตในการวางแผน เพื่อสามารถคาดการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคตได้ถูกต้องใกล้เคียง การกำหนดข้อตกลงเบื้องต้นจะนำมาเป็นพื้นฐานในการวางแผน ขอบเขตและข้อตกลงต่าง ๆ ที่เป็นผลมาจากข้อมูลและปัจจัยภายนอกเช่น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้านเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ความรู้สึกของประชาชน นอกจากปัจจัยภายนอกแล้ว การวางแผนจะต้องตระหนักถึงข้อมูลและปัจจัยภายในองค์กรด้วย จึงทำให้ข้อตกลงที่กำหนดมาจากข้อมูลรอบด้านอันเป็นผลทำให้ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นกรอบในการวางแผนมีความเชื่อถือได้มากขึ้น

3. พิจารณาข้อจำกัดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในการวางแผน (Reviewing all possible limitations on planning) ข้อจำกัดต่าง ๆ มักเกิดขึ้นเสมอในการทำงานใด ๆ ฉะนั้นถ้าผู้วางแผนได้มีการพิจารณาและคำนึงสิ่งเหล่านี้แล้วก็สามารถขจัดข้อจำกัดต่าง ๆ ให้เหลือน้อยลง สิ่งที่ควรนำมาพิจารณา คาดการณ์ในการวางแผน ได้แก่ ขอบเขต อำนาจหน้า วัสดุอุปกรณ์ สภาพทางการเงิน ตลอดจนบุคคลากรต่าง ๆ ในองค์กร เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีน้ำหนักสำคัญในการกำหนดแผนงานที่จะดำเนินการต่อไป

4. พัฒนาทางเลือก (Developing alternatives) ในการวางแผนผู้วางแผนควรได้แสวงหาทางเลือกต่าง ๆ ที่จะเป็นแนวทางในการดำเนินการตามแผนนั้น เพราะบางครั้งการดำเนินการตามแผนหนึ่ง ๆ ไม่ใช่มีแนวทางปฏิบัติแนวเดียวที่จะบรรลุความสำเร็จของแผนนั้น แต่อาจจะมีแนวทางปฏิบัติหลาย ๆ แนวที่สามารถไปถึงวัตถุประสงค์ของแผนนั้นได้เช่นกัน ฉะนั้นผู้วางแผนจำเป็นต้องคิดถึงแนวทางต่าง ๆ หลาย ๆ แนวมากำหนดกิจกรรมในการวางแผน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการพัฒนาความคิดของผู้วางแผนให้มีความหลากหลายตามข้อมูลต่าง ๆ

5. ประเมินทางเลือก (Evaluating the alternatives) การประเมินทางเลือกนี้ต้องการหลังจากได้มีการพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ แล้ว ผู้วางแผนจำเป็นต้องศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ของทางเลือกแต่ละแนวประกอบว่าจะเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหนที่ทางเลือกเหล่านี้จะทำให้องค์กรดำเนินไปได้แล้วจึงตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เป็นไปได้สูงสุด (The most feasible alternatives) สิ่งที่เป็นข้อคิดของผู้วางแผนในการประเมินทางเลือกนั้นก็คือไม่มีวิธีใดที่ให้ผลสูงสุดเพียงวิธีเดียว ฉะนั้นผู้วางแผนควรตัดสินใจเลือกทางเลือกสองแนวทางหรือมากกว่า และนำทางเลือกที่เลือกแล้วมาหลอมรวมกันเพื่อเป็นแผนที่เป็นไปได้มากที่สุด (The most feasible plan) ในการปฏิบัติ

4271519504

BUU-1Thesis 59930009 Independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

6. เปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติ (Converting plans into actions) ผู้วางแผนต้องกระทำการเปลี่ยนแปลงแผนสู่การปฏิบัติ ซึ่งจะออกมาในรูปการกำหนดเป็นนโยบาย (Policies) ตารางการทำงาน (Schedules) และงบประมาณ (Budgets) การเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่กล่าวนี้จะช่วยเป็นแนวทางในการดำเนินการปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552)

ลักษณะของแผนที่ดี (Requirement of a good plan)

แผนที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. แผนควรมีลักษณะที่เฉพาะมากกว่ามีลักษณะกว้างหรือกล่าวทั่ว ๆ ไป (It should be specific Rather than general) การที่เฉพาะถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งจะก่อให้เกิดความชัดเจน และโอกาสที่จะเกิดความเข้าใจผิดหรือนำไปใช้ผิดๆ นั้นน้อยมาก ฉะนั้นการจัดทำแผนจะต้องมีลักษณะเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนเป็นไปอย่างถูกต้อง ไม่ต้องตีความกันในลักษณะต่าง ๆ และบางครั้งการตีความนั้นอาจก่อให้เกิดดำเนินการที่ผิดทิศทางไปก็เป็นได้

2. แผนควรมีความแตกต่างระหว่างสิ่งที่รู้แล้วและสิ่งที่ยังไม่รู้ให้ชัดเจน (A plan should distinguish between the known and the unknown) ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการคาดการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคต ฉะนั้นการจำแนกความแตกต่างระหว่างสิ่งที่รู้และรู้ให้เห็นเด่นชัด จะทำให้ผู้ใช้แผนคำนึงถึงและพิจารณาสิ่งที่ยังไม่รู้ให้รอบคอบ

3. แผนควรมีการเชื่อมโยงอย่างเป็นเหตุผลและสามารถนำไปปฏิบัติได้ (A plan should be logical and practical) ซึ่งเรื่องนี้นับว่าเป็นความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ที่ผู้วางแผนจะต้องใช้การคิด วิเคราะห์การคิดวิจารณ์ฐานในการพิจารณาข้อมูลต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลและตัดสินใจเลือกแนวทางดำเนินการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้

4. แผนที่ควรมีลักษณะยืดหยุ่นและสามารถปรับพัฒนาได้ (The plan must be flexible and Capable of being modified) แผนที่นำไปใช้จะต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลง เป็นสิ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกขณะ นอกจากนั้นการดำเนินการต่าง ๆ มักจะมีตัวแปรต่าง ๆ จำนวนมาก ที่มีผลกระทบต่อแผน ฉะนั้นแผนที่ดีจะต้องมีลักษณะยืดหยุ่นและปรับให้เข้ากับสถานการณ์ที่แปรเปลี่ยนไป

5. แผนจะต้องได้รับการยอมรับจากกระบวนการที่เกี่ยวข้อง (The plan must be acceptable to The persons who adopt it and the persons who are affected) ทั้งนี้เนื่องจากการยอมรับ จะนำมาซึ่งความตั้งใจและความร่วมมือเป็นอย่างดีในการนำแผนไปปฏิบัติ ถ้าแผนที่วางนั้นได้รับการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องย่อมเป็นผลดีแก่การดำเนินงานขององค์การธุรกิจเป็นอย่างยิ่ง (กรมการปกครอง, 2543, หน้า 27)

ประเภทการวางแผน (Type of planning)

การวางแผนสามารถจำแนกออกเป็นประเภทต่าง ๆ ตามลักษณะแนวคิดพื้นฐานได้ดังนี้

1. จำแนกตามระดับการจัดการ

1.1 การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic planning) เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารระดับสูง (Top management) เป็นการวางแผนในลักษณะการพิจารณาภาพรวมทั้งหมด (Overall planning) ด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์อย่างกว้าง ๆ และขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงาน สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามกำลังของทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบันและที่คาดการณ์ว่าจะมีในอนาคต

1.2 การวางแผนบริหาร (Administrative planning) เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารระดับกลาง (Middle-level management) เป็นการวางแผนเพื่อกำหนดกรอบและทิศทางไว้สำหรับแผนปฏิบัติการ (Operative plans)

1.3 การวางแผนปฏิบัติการ (Operational planning) เป็นแผนที่ผู้บริหารระดับต้น (Lower level managers) นำแผนบริหาร (Administrative plans) ไปดำเนินการในภาคปฏิบัติ

2. จำแนกตามลักษณะการปฏิบัติ

2.1 การวางแผนดำเนินงาน (Standing planning) เป็นการวางแผนที่มีลักษณะเป็นแผนถาวรบ่งบอกถึงแนวความคิด หลักการหรือแนวทางปฏิบัติในการทำกิจกรรมที่เกิดขึ้นบ่อยในองค์กรหรือใช้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นประจำ แผนชนิดนี้จะรวมไปถึงนโยบาย วิธีปฏิบัติงาน กฎวิธีการ และมาตรฐาน การวางแผนใช้ประจำมีประโยชน์ต่อผู้บริหารเป็นอย่างยิ่งที่สามารถตรวจสอบการทำงานของพนักงานและสามารถประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตามการวางแผนชนิดนี้อาจมีจุดอ่อนบ้าง คือเมื่อสถานการณ์บางอย่างเปลี่ยนแปลงไป แผนประเภทนี้จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะกับสถานการณ์ในลักษณะแผนใช้เฉพาะครั้ง

2.2 การวางแผนใช้เฉพาะครั้ง (Ad hoc single planning) เป็นการวางแผนเพื่อปรับและเสริมการวางแผนดำเนินงานประจำ ทั้งนี้นอกจากแผนดำเนินงานประจำไม่อาจตอบสนองความเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้แผนใช้เฉพาะครั้งจึงเกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เฉพาะสถานการณ์แผนประเภทนี้ใช้ครั้งเดียวแล้วจะไม่นำมาใช้อีก บางครั้งจึงมีการเรียกแผนชนิดนี้ว่า แผนใช้ครั้งเดียว แผนประเภทนี้ได้แก่ แผนงาน โครงการ งบประมาณ และตารางการทำงาน แผนใช้เฉพาะครั้งมีประโยชน์ต่อองค์กรทำให้ลดความเสี่ยงและเป็นการใช้เพื่อความเหมาะสมแก่สถานการณ์ที่เกิดขึ้น

4271519504

3. จำแนกตามระยะเวลา

3.1 การวางแผนระยะยาว (Long-range planning) เป็นการวางแผนที่กำหนดระยะเวลาการดำเนินการตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป แต่จากการศึกษาของ The American management Association พบว่า แผนระยะยาวนี้ควรมีระยะ 5 ปี เหมาะสมที่สุดที่จะสามารถคาดการณ์อนาคตได้อย่างมีเหตุผล

3.2 การวางแผนระยะปานกลาง (Medium-range planning) เป็นการวางแผนที่มีระยะเวลาการดำเนินการระหว่าง 3 ถึง 5 ปี

3.3 การวางแผนระยะสั้น (Short-range planning) มีระยะเวลาที่กำหนดไว้ระหว่าง 1 ถึง 3 ปี การวางแผนระยะสั้นเป็นการกำหนดกิจการช่วงสั้น ๆ เพื่อให้วัตถุประสงค์ในแผนระยะยาวประสบความสำเร็จ แผนระยะสั้นจะต้องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับแผนระยะยาว องค์การจึงดำเนินการไปถึงจุดมุ่งหมายปลายทางอย่างราบรื่น

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันการวางแผนตามระยะเวลาไม่ว่าจะเป็นการวางแผนระยะสั้นและระยะยาวอาจไม่ได้กำหนดเวลาที่กล่าวในตอนต้น เพราะสภาพขององค์การในยุคปัจจุบันต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของประเทศและระหว่างประเทศ

4. จำแนกตามลักษณะคุณค่าการใช้งาน การวางแผนกายภาพ (Physical planning) เป็นการวางแผนด้านทำเลที่ตั้ง การใช้ประโยชน์ที่ดิน และการจัดหาเครื่องมือต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาในช่วงระยะเวลาต่าง ๆ

5. การจำแนกตามขอบข่ายลักษณะของแผน แบ่งออกได้ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ (Objectives)

5.2 นโยบาย (Policies)

5.3 วิธีปฏิบัติงาน (Procedures)

5.4 วิธีการ (Method)

5.5 มาตรฐาน (Standard)

5.6 งบประมาณ (Budget)

5.7 แผนงาน (Program) (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552, หน้า 1-10)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น สรุปได้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ท้องถิ่นตามที่พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดกรอบไว้ รวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น การวางแผนจึงถือเป็นกลไกสำคัญในการบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

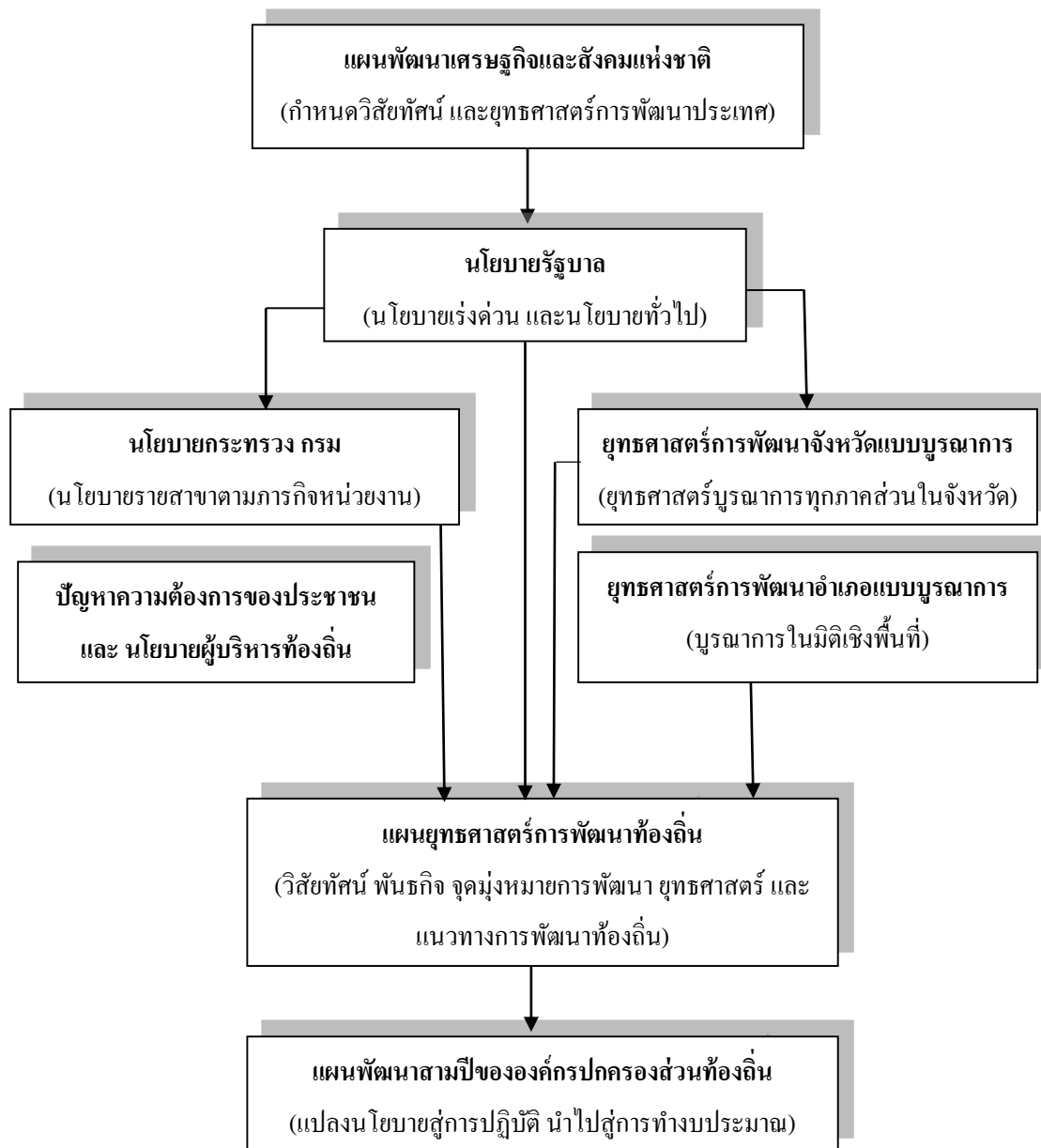
จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคต จะต้องมีการปฏิบัติตามแผนการ โครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตาม วัดและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงาน โครงการ จะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดี มีความโปร่งใส และพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาคม

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 บัญญัติให้เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลและการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปพิเศษมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เนื่องจากการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการปกครองการบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ที่กฎหมายกำหนด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีความเป็นอิสระในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นและการดำเนิน ตามแผน ความเป็นอิสระนั้นไม่ได้หมายถึงความเป็นอิสระในฐานะเป็น “รัฐอิสระ” แต่เป็นการมอบอำนาจหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะบางส่วนให้ และยังคงอยู่ในการ กำกับดูแล หรือตรวจสอบ โดยรัฐบาลและประชาคมอีกด้วย (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542, 2542, หน้า 49-56)

ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักว่าแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนกระทรวง แผนกรม และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งเป็นแผนระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัดในระดับจังหวัด ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอในระดับอำเภอ ซึ่งในการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาระดับจังหวัดและอำเภอนั้น ทั้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาคมจะมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ด้วย ดังรูปภาพดังนี้

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ กับแผนพัฒนาท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552, หน้า 12)

ในการจัดการทำแผนกลยุทธ์ศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาสามปี ผู้ที่เกี่ยวข้องจำเป็นต้องตระหนักถึงขั้นตอน และกำหนดเวลาของการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาของทั้งระดับจังหวัดและระดับอำเภอด้วย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552, หน้า 11-12)

ประเภทของแผนพัฒนา

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ประกาศ ณ วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2548 ได้แบ่งประเภทแผนพัฒนา ดังนี้

1. แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน

2. แผนพัฒนาสามปี หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี ซึ่งมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลา 3 ปี โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548, 2548)

ลักษณะของแผนพัฒนาสามปี

แผนพัฒนาสามปี เป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักคิดที่ว่าภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่งจะมีโครงการ/ กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/ กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย การพัฒนาอย่างยั่งยืน และวิสัยทัศน์ในที่สุด นอกจากนั้นแผนพัฒนาสามปียังมีแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้การวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/ กิจกรรมจากแผนพัฒนาสามปี ในปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีจัดทำงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ และผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

แผนพัฒนาสาม มีลักษณะกว้าง ๆ ดังนี้

1. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
2. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน และมีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ดำเนินการ
3. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลาสามปี

4. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กับงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548, 2548)

ประโยชน์ของแผนพัฒนาสามปี

การจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณา อย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยง และส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจ กำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด ทรัพยากรการบริหาร โดยทั่วไปประกอบด้วย

1. เงิน ทั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองและแหล่งงบประมาณภายนอก รวมทั้ง มาตรการประหยัดงบประมาณรายจ่ายด้วย
2. คน ซึ่งหมายความรวมถึงแต่ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับซึ่งจะมีความแตกต่าง หลากหลายทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำศักยภาพของ กำลังคนเหล่านั้นมาใช้ รวมทั้งต้องพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และถ้าพิจารณาในความหมายอย่างกว้างและ อาจหมายความรวมถึงประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีส่วนในการพัฒนาท้องถิ่นด้วย
3. วัสดุอุปกรณ์ หมายถึงเครื่องจักร เครื่องมือ รวมทั้งอาคารสถานที่ที่จะสามารถนำมาใช้ในการบริหาร จัดการท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาสูงสุด โดยมีการและพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความทันสมัยเพื่อรองรับความก้าวหน้าของสังคมโดยส่วนรวมได้อย่างเท่าทัน และใช้วัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวอย่างเต็มศักยภาพ
4. การบริหารจัดการ เป็นสิ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนทรัพยากรทั้งสามประการข้างต้นให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีสภาพการพัฒนาอย่างยั่งยืน การบริหารการจัดการเป็นทั้งศาสตร์ และศิลป์ที่ต้องศึกษาและนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552, หน้า 34-36)

แนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือแผนพัฒนาสามปี

แนวทางการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการการพัฒนาท้องถิ่น ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 เพื่อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความพร้อมในการปฏิบัติตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

กระทรวงมหาดไทย จึงขอชักชวนแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนา
ท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนของแนวทางการคัดเลือกและแต่งตั้ง
คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ดังต่อไปนี้

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย การแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นคณะกรรมการติดตามและประเมินผล
แผนพัฒนาท้องถิ่นให้จัดทำเป็นคำสั่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้ผู้บริหารท้องถิ่นเป็นผู้
ลงนามในคำสั่ง โดยให้กำหนดองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ให้ชัดเจน ทั้งนี้ให้ดำเนินการให้เป็น
ปัจจุบันเสมอ

2. การแต่งตั้งคณะกรรมการที่มาจากตำแหน่ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหนังสือ
แจ้งเจ้าตัวทราบทั้งก่อนและหลังการแต่งตั้ง

3. กรรมการที่มาจากคัดเลือกให้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

3.1.1 ในกรณีให้สภาท้องถิ่นคัดเลือก

- (1) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน 3 คน
- (2) ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการประชุมสมาชิกสภาท้องถิ่น
โดยดำเนินการในสมัยประชุมสามัญ หรือประชุมวิสามัญ โดยมีหนังสือประชุมพร้อมแจ้ง
วัตถุประสงค์ของการประชุมให้ชัดเจน
- (3) การประชุมต้องมีสมาชิกสภาท้องถิ่นเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
- (4) การเสนอชื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นต่อที่ประชุม ต้องมีผู้รับรองจำนวนอย่าง
น้อย 2 คน และผู้ซึ่งได้รับการเสนอชื่อต้องอยู่ในที่ประชุมและต้องให้ความยินยอม
- (5) การเสนอชื่อ หากมีการเสนอชื่อครบพอดีตามจำนวน ให้ถือว่าเป็นบุคคลที่
ได้รับการเสนอชื่อนั้นได้รับการคัดเลือก หากมีการเสนอชื่อเกินกว่าจำนวนที่กำหนด ให้ประธานใน
ที่ประชุมแจ้งให้ผู้เข้าร่วมประชุมคัดเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อโดยการลงคะแนนลับ ใช้วิธีการเขียน
ชื่อตัวและชื่อสกุลผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อลงในบัตรคะแนนที่ประธานในที่ประชุมมอบให้ได้ไม่เกินตาม
จำนวนที่กำหนด
- (6) เป็นผู้ได้รับการเสนอชื่อจำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการตรวจนับ
คะแนน กรณีสมาชิกสภาท้องถิ่นมีไม่ครบตามจำนวนให้เลือกจากข้าราชการองค์กรบริหารส่วน
จังหวัด หรือพนักงานเทศบาล หรือ พนักงานส่วนตำบล หรือพนักงานเมืองพัทยา แล้วแต่กรณีก็ได้
- (7) เมื่อตรวจนับคะแนนแล้ว ให้ผู้ที่ได้รับคะแนนสูงสุดตามลำดับเป็นผู้ซึ่ง
ได้รับการคัดเลือกจนครบจำนวนที่กำหนด โดยกรณีที่ผู้ได้รับคะแนนในลำดับเดียวกันหลายคน

ทำให้ไม่สามารถคัดเลือกได้ให้ที่ประชุมจัดให้มีการลงคะแนนใหม่เฉพาะผู้ซึ่งได้คะแนนเท่ากัน ถ้าลงคะแนนครั้งที่ 2 แล้วปรากฏว่าได้คะแนนเท่ากันอีก ให้ใช้วิธีการจับฉลากตามที่ประธานในที่ประชุมกำหนด

(8) ให้ประธานสภาท้องถิ่น มีหนังสือแจ้งผลการคัดเลือกให้ผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อออกคำสั่งแต่งตั้งต่อไป ผู้บริหารท้องถิ่นจัดทำเป็นคำสั่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแจ้งให้เจ้าตัวทราบโดยเร็ว

(9) ในกรณีที่ผู้ได้รับการคัดเลือกลาออก หรือพ้นจากตำแหน่ง ให้จัดให้มีการคัดเลือกแทนผู้ที่พ้นไปภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง และให้ผู้ซึ่งได้รับการคัดเลือกแทนนั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งแทนตน

(10) ในกรณีที่ตำแหน่งนั้นว่างลงเนื่องจากครบวาระการดำรงตำแหน่ง ให้จัดให้มีการคัดเลือกแทนผู้ที่พ้นไปภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง โดยนำวิธีการคัดเลือกที่กำหนดไว้ข้างต้นมาใช้บังคับ โดยอนุโลม

(11) ในกรณีที่เห็นว่าจะเป็นการประโยชน์ต่อทางราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจคัดเลือกได้ก่อนการครบวาระการดำรงตำแหน่งได้ก่อนสี่สิบห้าวัน และให้ผู้ได้รับการคัดเลือกมีวาระการดำรงตำแหน่งไม่ก่อนวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งเดิมครบวาระ โดยนำวิธีการคัดเลือกที่กำหนดไว้ข้างต้นมาใช้บังคับ โดยอนุโลม

3.1.2 กรณีที่ให้ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก

(1) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน

(2) ประชาคมท้องถิ่น หมายความว่า

ประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล

ประชาคมชุมชน ประชาคมชุมชนตำบล สำหรับเทศบาลตำบล

ประชาคมชุมชน ประชาคมชุมชนเมือง สำหรับเทศบาลเมือง

ประชาคมชุมชน ประชาคมชุมชนนคร สำหรับเทศบาลนคร

ประชาคมอำเภอ ประชาคมจังหวัด สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัด และให้

ใช้ประชาคมท้องถิ่นในระดับประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาคมชุมชน ประชาคมชุมชนตำบล สำหรับเทศบาลตำบล ประชาคมชุมชน ประชาคมชุมชนเมือง และประชาคมชุมชน ประชาคมชุมชนนคร สำหรับเทศบาลนคร มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สำหรับเมืองพัทยา ให้ใช้ประชาคมท้องถิ่นของเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และ เทศบาลนคร มาบังคับใช้โดยอนุโลม

(3) ประชาคมท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ดำเนินการตามรูปแบบการจัดการประชุมประชาคมท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

(4) ให้ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

3.1.3 กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก

(1) ตำแหน่งที่คัดเลือกได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสามคน ผู้แทนภาคราชการ และ/หรือรัฐวิสาหกิจ ไม่น้อยกว่าสามคน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจที่เห็นว่าสามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นได้

(2) การคัดเลือก ผู้บริหารท้องถิ่นอาจคัดเลือกด้วยตนเองหรือนำเข้าปรึกษาหารือในที่ประชุม กับผู้บริหาร ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหัวหน้าส่วนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้

(3) ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนภาคราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจ ที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจะต้องยินดีที่จะเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ในการนี้ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งเจ้าตัวทราบและให้มีการตอบยืนยันให้ทราบทั้งก่อนและหลังการแต่งตั้ง

3.2 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

กรณีให้ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก

3.2.1 ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน

3.2.2 ให้ดำเนินการในคราวเดียวกันกับการประชุมคัดเลือกผู้แทนประชาคมในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำวิธีการตามความในข้อ 3.1.2 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

3.3 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

3.3.1 กรณีที่ให้สภาท้องถิ่นกำหนด

(1) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือก จำนวน 3 คน

(2) ให้ดำเนินการในคราวเดียวกันกับการประชุมคัดเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำวิธีการตามความในข้อ 3.1.1 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

3.3.2 กรณีที่ให้ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก

(1) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

(2) ให้ดำเนินการในคราวเดียวกันกับการประชุมคัดเลือกผู้แทนประชาคมในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น โดยให้นำวิธีการตามความในข้อ 3.1.2 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

3.3.3 กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก

- (1) ตำแหน่งที่คัดเลือกได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสองคน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวนสองคน ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่เห็นว่าสามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาท้องถิ่นได้
- (2) การคัดเลือกผู้บริหารท้องถิ่นอาจคัดเลือกด้วยตนเองหรือนำเข้าปรึกษาหารือในที่ประชุมผู้บริหารปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและหัวหน้าส่วนการบริหารขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็ได้
- (3) ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจะต้องยินดีที่จะเข้าร่วมปฏิบัติหน้าที่ในคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ในกรณีนี้ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีหนังสือแจ้งเจ้าตัวทราบ และให้มีการตอบยืนยันให้ทราบทั้งก่อนและหลังการแต่งตั้ง
- (4) ให้ดำเนินการในคราวเดียวกันกับการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

3.3.4 กรณีหัวหน้าส่วนการบริหารคัดเลือกเอง

ให้นำวิธีการตามความในข้อ 3.1.1 มาใช้บังคับโดยอนุโลมโดยให้ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

3.3.5 การดำเนินการของคณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง

- (1) เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้วให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นภายในสิบห้าวัน เพื่อให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่เป็นประธานคณะกรรมการ หรือเลือกกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่ เป็นเลขานุการคณะกรรมการ เมื่อดำเนินการเลือกเสร็จแล้วให้ผู้บริหารท้องถิ่นมีคำสั่งแต่งตั้งประธาน และเลขานุการคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น และมีหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและแจ้งเจ้าตัวทราบโดยเร็ว
- (2) เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จตาม (1) ประธานคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นภายในเจ็ดวัน เพื่อดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

3.3.6 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ประกอบด้วย (1) กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา (2) ดำเนินการติดตามและประเมินผล

แผนพัฒนา (3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ ให้ประกาศให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศและปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

4. กรณีการคัดเลือกและแต่งตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ

กรณีให้สภาท้องถิ่นคัดเลือก กรณีให้ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือก กรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือก กรณีหัวหน้าส่วนบริหารคัดเลือก หรือการดำเนินการอื่น ๆ ในลักษณะนี้ตาม ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 วิธีการประชุม การนำเสนอข้อมูลการประชุม รูปแบบและวิธีการประชุมต่าง ๆ ให้নারะเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยข้อบังคับการประชุมสภาท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 มาใช้บังคับอนุ โลม

5. คำสั่งต่าง ๆ

5.1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

องค์ประกอบ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

- (1) ผู้บริหารท้องถิ่น ประธานกรรมการ
- (2) รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นทุกคน กรรมการ
- (3) สมาชิกสภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ
- (4) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน กรรมการ
- (5) ผู้แทนภาคราชการและ/ รัฐวิสาหกิจที่ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการคัดเลือก

จำนวนน้อยกว่าสามคน

(6) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่น กรรมการคัดเลือกจำนวนน้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินหกคน

(7) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการและเลขานุการ

(8) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการตาม (3) (4) (5) และ (6) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

5.2 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

องค์ประกอบ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

- (1) ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประธานกรรมการ
- (2) หัวหน้าส่วนการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรรมการ
- (3) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่น กรรมการคัดเลือกจำนวนสามคน
- (4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่มีหน้าที่จัดทำแผน กรรมการและเลขานุการ
- (5) เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนหรือพนักงานผู้ช่วยเลขานุการส่วน

ท้องถิ่นที่ผู้บริหารท้องถิ่นมอบหมาย

กรรมการตาม (3) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือก
อีกได้

5.3 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
องค์ประกอบให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผล
แผนพัฒนาท้องถิ่นประกอบด้วย

สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน

ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและ
กรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

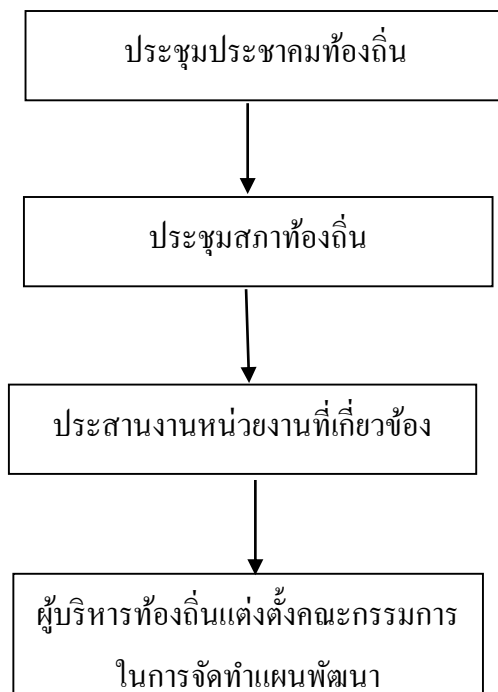
กรรมการตาม (1) (2) (3) (4) (5) ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับ
การคัดเลือกอีก

5.4 คำสั่งแต่งตั้งประธานและเลขานุการคณะกรรมการติดตามและประเมินผล
แผนพัฒนา

องค์ประกอบ ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้ง ประธานและเลขานุการคณะกรรมการ
ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น
เลือกกรรมการหนึ่งคน ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการและกรรมการอีกหนึ่งคน ทำหน้าที่
เลขานุการของคณะกรรมการ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2559)

สรุปได้ว่า การจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้อง
ดำเนินการแต่งตั้งองค์กรในการจัดทำแผน จำนวน 3 คณะ คือ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น
คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการติดตามและประเมินผล
แผนพัฒนาท้องถิ่น โดยมีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกคณะกรรมการ ทั้งจากการประชุมประชาคม

ท้องถิ่น การประชุมสภาท้องถิ่น การประสานงานที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการ
ดังนี้

ภาพที่ 4 ขั้นตอนเตรียมการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (กัลยารัตน์ กั้นพุดชา, 2553, หน้า 34)

ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

แผนพัฒนาสามปีเป็นการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้น การจัดทำ
แผนพัฒนาสามปี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการ 7 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการจัดทำแผน

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดทำแผนพัฒนาเข้าพบผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อชี้แจง
วัตถุประสงค์ความสำคัญ และความจำเป็นในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบ แจกโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา

1. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา จะสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนว
ทางการพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ปัญหาและความต้องการ
ของท้องถิ่น รวมทั้งสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/ อำเภอ และนโยบายของผู้บริหาร
ท้องถิ่นเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

2. จัดประชุมประชาคมท้องถิ่นร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อทำการทบทวน และคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาแนวทางการพัฒนาที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำ แผนพัฒนาสามปี

3. เมื่อได้แนวทางการพัฒนาแล้ว เวทีการประชุมร่วมการพิจารณาว่าจะมีโครงการ/ กิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางการพัฒนา ที่คัดเลือกมาใช้เป็นกรอบในการพัฒนา

4. โครงการ/ กิจกรรมที่พิจารณาอาจมีจำนวนมาก ดังนั้น ในขั้นตอนนี้ พิจารณาความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างยุทธศาสตร์หรือระหว่างแนวทางการพัฒนา ให้พิจารณานำโครงการ/ กิจกรรมจากแผนชุมชนที่เกินขีดความสามารถในการ ดำเนินการของชุมชนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ในแผนยุทธศาสตร์พัฒนามา ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาสามปี

มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/ กิจกรรมเพื่อที่จะบรรจุลงในแผนพัฒนาสามปี อย่างเหมาะสม และนอกจากนั้น ยังเป็นการจัดลำดับโครงการไว้เพื่อทำแผนพัฒนาสามปีในช่วง ถัดไปด้วย

การกำหนดกิจกรรมจะต้องคำนึงถึงงบประมาณรายรับ-รายจ่าย ทรัพยากรการบริหาร โครงการที่ดำเนินการเอง โครงการที่อุดหนุนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ และโครงการที่ขอรับ สนับสนุนจากหน่วยงานอื่น เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งนอกจากจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูล พื้นฐานทั่วไปแล้ว ยังจะต้องวิเคราะห์ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่เลือกต้องการ ข้อมูลประเภทใดเป็นพิเศษ ต้องการข้อมูลของช่วงเวลาใด และจะเก็บข้อมูลจากแหล่งใด เพื่อเป็น ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา โครงการ/กิจกรรม ได้อย่างถูกต้อง โดยในการเก็บ รวบรวมข้อมูลจะต้องเก็บข้อมูลทั้งหมดภายในองค์กรและข้อมูลภายนอก เพื่อสามารถนำมา วิเคราะห์ SWOT (การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) ได้

2. การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมาการคัดเลือก ยุทธศาสตร์การพัฒนา การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา และการตัดสินใจเลือกแนว ทางการพัฒนาในห้วงสามปี

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา

1. คัดเลือกวัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนา มาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ของแนว ทางการพัฒนา

2. พิจารณากำหนดโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนา โดยพิจารณา

พิจารณากิจกรรมที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่กำหนดอย่างรอบคอบ เพื่อให้ได้โครงการ/ กิจกรรมที่ครบถ้วน ซึ่งอาจจะมีทั้งโครงการ/ กิจกรรมที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง โครงการ/ กิจกรรมที่ร่วมดำเนินการกับหน่วยงานอื่น หรือโครงการ/ กิจกรรมที่หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการ

พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/ กิจกรรม ควรพิจารณาทั้งภายใต้แนวทางเดียวกันและระหว่างแนวทางการพัฒนา

พิจารณาถึงความเชื่อมโยงของกิจกรรมทั้งในด้านกระบวนการดำเนินงานและในด้านของผลการดำเนินการ เพื่อบรรลุกิจกรรมลงในปีต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

พิจารณาคัดเลือกโครงการ/ กิจกรรม

ความจำเป็นเร่งด่วน

ขีดความสามารถทางทรัพยากรการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความเชื่อมโยงของกิจกรรม และระยะเวลาที่จะดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำรายละเอียดโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลพิจารณาคัดเลือกโครงการที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี มาจัดทำรายละเอียดโครงการ ในด้านเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ งบประมาณ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยเน้นโครงการ/ กิจกรรมที่ต้องทำในปีแรกเพื่อให้สามารถนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้

ขั้นตอนที่ 6 การจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี

1. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นดำเนินการจัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี โดยมีเค้าโครง ประกอบด้วย 7 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 บทนำ

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ส่วนที่ 3 ผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา

ส่วนที่ 4 สรุปยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

ส่วนที่ 5 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

ส่วนที่ 6 บัญชีโครงการ/ กิจกรรม

ส่วนที่ 7 การติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาสามปีไปปฏิบัติ

2. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจัดเวทีประชาคมซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอ

ร่างแผนพัฒนาสามปี และรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากที่ประชุมแล้วนำไปปรับปรุงให้สมบูรณ์ต่อไป

3. คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณา

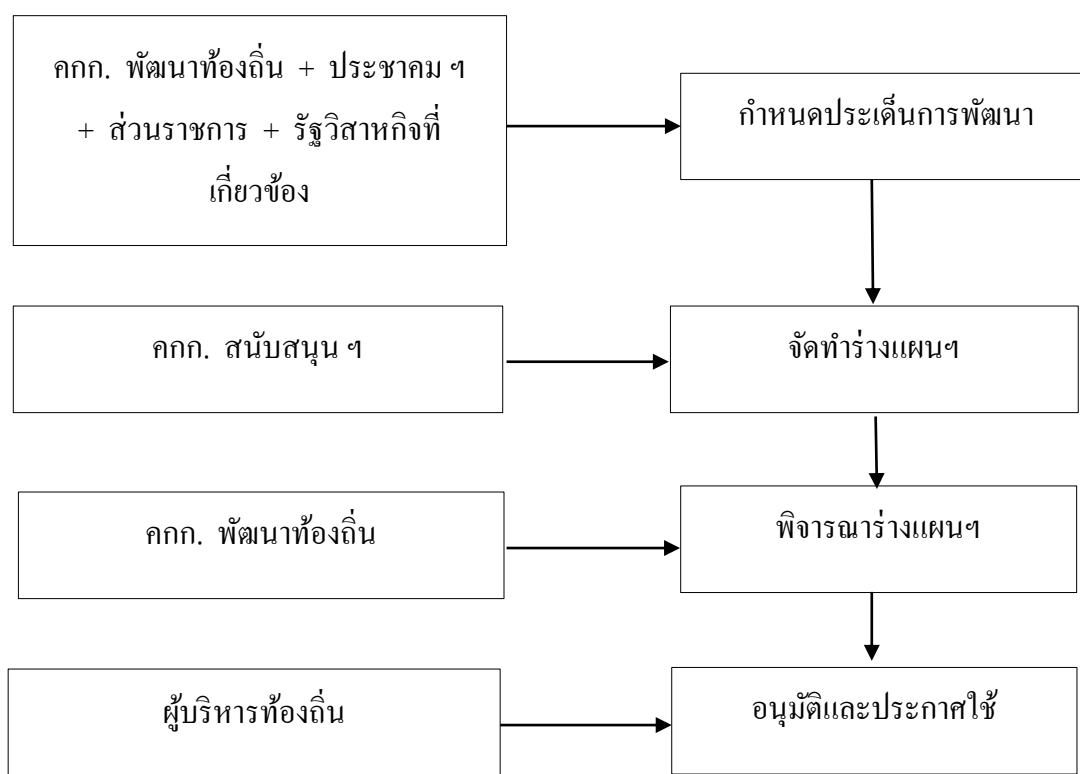
ขั้นตอนที่ 7 การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

1. คณะกรรมการท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปี

2. ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ/ประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี

3. เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนาสามปีและประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี รวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้า วันนับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2552, หน้า 36-42)

สรุปได้ว่า ในขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี จะต้องดำเนินการ 7 ขั้นตอน สามารถสรุปขั้นตอนดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปีได้ดังนี้

ภาพที่ 5 ขั้นตอนดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (สำนักปลัดเทศบาลตำบลแปลงยาว, 2559 ก, หน้า

การนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติ

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 หมวด 5 กำหนดให้

ข้อ 24 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาที่อนุมัติแล้ว และนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้งสภาท้องถิ่น คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ องค์การบริหารส่วนจังหวัด อำเภอ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วกันภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศใช้และปิดประกาศโดยเผยแพร่ไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ข้อ 25 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้แผนพัฒนาสามปีเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม รวมทั้งวางแนวทางเพื่อให้มีการปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตาม โครงการที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาสามปี

ข้อ 26 การจัดทำแผนการดำเนินงานได้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นรวบรวมแผนงาน โครงการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วจัดทำร่างแผนการดำเนินงาน เสนอคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

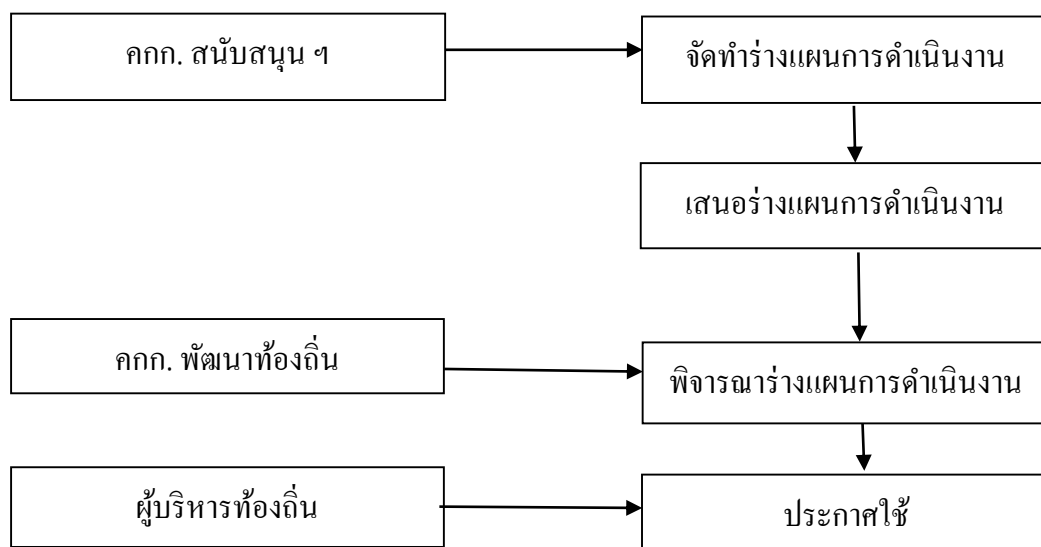
(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนการดำเนินงาน แล้วเสนอผู้บริหารท้องถิ่นประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน ทั้งนี้ให้ปิดประกาศแผนการดำเนินงานภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ประกาศเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันและต้องปิดประกาศไว้อย่างน้อยสามสิบวัน

ข้อ 27 แผนการดำเนินงานให้จัดทำเสร็จภายในเดือนธันวาคมของปีงบประมาณนั้นหรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตั้งงบประมาณดำเนินการหรือได้รับแจ้งแผนงาน/โครงการจากหน่วยราชการส่วนกลางส่วนภูมิภาค รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่ต้องดำเนินงานในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณนั้น

การขยายเวลาการจัดทำและการแก้ไขแผนการดำเนินงานเป็นอำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น (ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, พ.ศ. 2548, 2548)

สรุปได้ว่า การนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติให้คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จัดทำร่างแผนการดำเนินงานให้คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณา แล้วเสนอผู้บริหาร

ท้องถิ่นประกาศเป็นแผนการดำเนินงาน และต้องจัดทำเสร็จภายในเดือนธันวาคมของปีงบประมาณนั้น สามารถสรุปขั้นตอนหลังจากการจัดทำแผนพัฒนาสามปีได้ดังนี้

ภาพที่ 6 ขั้นตอนหลังจากจัดทำแผนพัฒนาสามปี (สำนักปลัดเทศบาลตำบลแปลงยาว, 2559 ก, หน้า 16)

จากแนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สรุปได้ว่าการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนกระทรวง แผนกรม และ รัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ซึ่งเป็นแผนระดับชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาจังหวัดใน ระดับจังหวัด ตลอดจนยุทธศาสตร์การพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาอำเภอในระดับอำเภอตามลำดับ และแผนพัฒนาสามปีจะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ สูงสุด โดยมีขั้นตอนในการจัดทำแผน ได้แก่ ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นการคัดเลือก สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนภาคราชการและ หรือรัฐวิสาหกิจผู้แทนประชาคมท้องถิ่น เพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลแปลงยาว คณะกรรมการสนับสนุนแผนพัฒนา เทศบาลตำบลแปลงยาว และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบล แปลงยาว ขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นการเตรียมการจัดทำแผนการคัดเลือกยุทธศาสตร์ และแนวทางในการพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลการกำหนดวัตถุประสงค์ ของแนวทางการพัฒนา การจัดทำรายละเอียดโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนา การจัดทำร่าง

แผนพัฒนาสามปี การอนุมัติประกาศใช้แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) เทศบาลตำบล
แปลงยาว และขึ้นหลังจากจัดทำแผนพัฒนาสามปี เป็นการนำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบล
แปลงยาวไปปฏิบัติโดยการจัดทำแผนการดำเนินงานและขั้นตอนการติดตามและประเมินผล
แผนพัฒนาเทศบาล

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลแปลงยาว

วิสัยทัศน์ “แปลงยาวเมืองน่าอยู่ปลอดภัย ทุกชีวิตมีการศึกษา ไร้ปัญหาชุมชน อุดม
ด้วยโครงสร้างพื้นฐาน มีมาตรฐานการบริหารจัดการที่ดี”

รายละเอียดวิสัยทัศน์

แปลงยาวเมืองน่าอยู่ปลอดภัย

พัฒนาเทศบาลตำบลแปลงยาวให้เป็นเมืองน่าอยู่ปลอดภัย ได้แก่ การพัฒนาด้านการ
อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการมุ่งเน้นการบำบัด และการกำจัดขยะมูลฝอย น้ำเสีย
ตลอดจนมีมาตรการในการควบคุมผู้ประกอบการ และบริษัทภายในพื้นที่ให้มีจิตสำนึกในการสร้าง
แปลงยาวให้เป็นเมืองน่าอยู่ปราศจากมลภาวะ มีสภาพภูมิทัศน์สวยงาม มีความสะอาด และความ
เป็นระเบียบเรียบร้อย

ทุกชีวิตมีการศึกษาไร้ปัญหาชุมชน

1. ประชาชนได้รับการพัฒนาด้านการศึกษาอย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน เป็นสังคม
แห่งภูมิปัญญาท้องถิ่นและการเรียนรู้ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีการเรียนรู้สมัยใหม่ สามารถ
ปรับตัวต่อสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และดำรงตนในสังคมได้อย่างมีคุณภาพส่งเสริมและ
สนับสนุนการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการอนุรักษ์
วัฒนธรรมประเพณีของชาติและของท้องถิ่นให้คงสืบไป

2. รมรงค์ให้ความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพอนามัยที่ถูกต้องอย่างทั่วถึงและ
จริงจังเพื่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็ก เยาวชนและประชาชนรักในการออกกำลังกาย

3. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีอาชีพ มีรายได้ มีความมั่นคงทางสังคม มีความ
ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีสุขอนามัยและความเป็นอยู่ดีปลอดภัยจากโรคภัยไข้เจ็บและยาเสพติด
ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างทั่วถึง

4271519504

อุดมด้วยโครงสร้างพื้นฐาน

ปรับปรุงและพัฒนาาระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้ได้มาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคตและควบคุมให้สอดคล้องกับระบบผังเมืองรวม และความพร้อมในการรองรับการขยายตัวของจังหวัดฉะเชิงเทรา

มีมาตรฐานการบริหารจัดการที่ดี

1. เทศบาลตำบลแปลงยาว มีระบบการบริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีขีดความสามารถในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนตามความต้องการของประชาชน โดยเสริมสร้างเครือข่ายการประสานงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งแสวงหาแหล่งรายได้ใหม่ เพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่น

2. ประชาชน พนักงานเทศบาล เจ้าหน้าที่เทศบาล นักการเมือง ผู้นำท้องถิ่น ตระหนักถึงภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบในการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีคุณธรรม โปร่งใส และยุติธรรมประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งทุกระดับ

พันธกิจ

1. ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนเพื่อรองรับความเจริญเติบโตในอนาคต มีระบบการวางผังเมืองรวมที่มีประสิทธิภาพ

2. ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาระบบการศึกษา ศาสนา การอนุรักษ์และพัฒนาศิลปะวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

3. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิต พัฒนาศักยภาพของคน และชุมชนให้เข้มแข็ง และสามารถพึ่งพาตนเองได้

4. ส่งเสริมและพัฒนากิจการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

5. ส่งเสริมการพัฒนาการสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก การสร้างงานสร้างอาชีพและสร้างรายได้

6. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่ดี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการวางแผนพัฒนา การตรวจสอบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหาร และการพัฒนา

เป้าประสงค์เพื่อการพัฒนา

1. การคมนาคมขนส่งมีมาตรฐานและเพียงพอ มีระบบผังเมืองรวมของจังหวัด

2. ประชาชนมีการศึกษา มีคุณธรรม รักและหวงแหนศิลปะ วัฒนธรรม และมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น

4271519504

3. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีระบบทางสังคมที่เข้มแข็ง และมีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน

4. มีระบบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

5. มีเศรษฐกิจฐานรากที่เข้มแข็ง ประชาชนมีอาชีพ มีงานทำ มีรายได้เพิ่ม

6. การบริหารมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารและการพัฒนา

ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลแปลงยาว

ยุทธศาสตร์การพัฒนาในช่วงสามปี เทศบาลตำบลแปลงยาวได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนา ในช่วงสามปี (พ.ศ. 2559-2561)

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

ก่อสร้าง บำรุงรักษา ถนน สะพาน และระบบสาธารณูปโภค

ก่อสร้าง คูคลอง บำรุงรักษาแหล่งน้ำ

การจัดระบบผังเมืองให้สอดคล้อง

รองรับกับการขยายตัวของเมืองหลวงและสนามบินสุวรรณภูมิ

2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/ สังคม และการรักษาความสงบ

เรียบร้อย

การจัดระเบียบชุมชนและสังคม

การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อย่างยั่งยืน

ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมการบำบัดและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมงานการป้องกันและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมการศึกษาวิจัยปฏิบัติการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การจัดการระบบบำบัดน้ำเสีย ขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศาสนา ศิลปะ

วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4271519504

การส่งเสริมการดำเนินงานโดยยึดหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียงเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการ

งานสวัสดิการสังคม

การส่งเสริมกีฬาและนันทนาการ

การส่งเสริมการศึกษา

การส่งเสริมและบำรุงรักษาศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

การสาธารณสุข

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและการขนส่ง

การส่งเสริมการวางแผน

การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการขนส่ง

การส่งเสริมและพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

การส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร

การส่งเสริมและพัฒนาด้านอุตสาหกรรม

6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค สิทธิเสรีภาพของประชาชน

การปรับปรุงระบบทะเบียนและเอกสารขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

การปรับปรุงและพัฒนารายได้

การพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

การพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน

การก่อสร้าง/ การปรับปรุงสถานที่ปฏิบัติงาน และการบำรุงรักษา/ จัดหา วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้

การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กร

ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนสามปีเทศบาลตำบลแปลงยาว

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 ให้นิยามของ “แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา” หมายความว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดย

4271519504

สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์
การพัฒนาจังหวัด อำเภอ และแผนชุมชน/ หมู่บ้าน

วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาสามปีเทศบาลตำบล
แปลงยาว

1) เพื่อจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตอบสนองต่อ
ปัญหา ความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

2) เพื่อเป็นกรอบ แนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแปลงยาว

3) เพื่อให้เทศบาลตำบลแปลงยาว มีแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร และสามารถชี้แจง
เป็นเครื่องมือในการบริหารงบประมาณ ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล
สูงสุด

4) เป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดเตรียมโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่
ในลักษณะเป็นแนวทางพัฒนาที่พร้อมจะบรรจุในแผนพัฒนาสามปีของเทศบาลตำบลแปลงยาว
สามารถนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ

5) เพื่อให้ทราบถึงลักษณะของแผน วัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการดำเนินการและ
ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

6) เพื่อนำมาซึ่งการวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาของเทศบาลตำบลแปลงยาว

7) เพื่อให้ทราบถึงวิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ทิศทางการพัฒนาของ
เทศบาลตำบลแปลงยาวในอนาคต

8) เพื่อให้ทราบถึงยุทธศาสตร์ในการพัฒนาว่า มียุทธศาสตร์ใดบ้าง เพื่อนำมาจัดทำแนว
ทางการพัฒนาให้มีความเชื่อมโยง และสอดคล้องกันระหว่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาอำเภอ
แผนพัฒนาชุมชน

9) เพื่อให้ทราบถึงแนวทางและกลไกในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตาม
แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา อันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในช่วง
ต่อ ๆ ไป และเป็นการสร้างแนวทางการมีส่วนร่วมในท้องถิ่น

ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2548 หมวด 3 ข้อ 16 การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้ดำเนินการตามระเบียบนี้ โดยมี
ขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น ส่วนราชการและ รัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็น การพัฒนา และประเด็นที่เกี่ยวข้องตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่ เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดแนวทางการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา โดยให้นำ ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่าง ๆ และข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการ จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

(1) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวบรวมแนวทางและ ข้อมูล นำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนา ท้องถิ่น

(2) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น เพื่อ เสนอผู้บริหารท้องถิ่น

(3) ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น และ ประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น

สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์การ พัฒนา ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้ความเห็นชอบก่อน แล้วผู้บริหารฯจึงพิจารณา อนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาต่อไป

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลตำบลแปลงยาว

เทศบาลตำบลแปลงยาว เดิมกระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งเป็น “สุขาภิบาล แปลงยาว” โดยใช้ชื่อตามตำบลที่ตั้งอยู่ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 82 ตอนที่ 57 วันที่ 20 กรกฎาคม 2508 และตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 9 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2542 มีผลให้ สุขาภิบาลแปลงยาวได้ยกฐานะเป็นเทศบาลตำบล ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2542

สภาพทั่วไป

เทศบาลตำบลแปลงยาว มีอาคารสำนักงานอยู่ในพื้นที่ชุมชนวังนกกา-ไผ่แก้ว เลขที่ 999 หมู่ที่ 7 ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ปัจจุบันมีพื้นที่ 7.03 ตารางกิโลเมตร (4,393 ไร่) มีเขตการปกครองทั้งหมดอยู่ในตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว ประกอบด้วย 7 ชุมชน คือ

1. ชุมชนตลาดบางบ่อ หมู่ที่ ตำบลแปลงยาว
2. ชุมชนด่านเงิน หมู่ที่ 4 ตำบลแปลงยาว (บางส่วน)
3. ชุมชนเกาะบอระเพ็ด หมู่ที่ 9 ตำบลแปลงยาว

4. ชุมชนคลองโรงเลื่อย หมู่ที่ 5 ตำบลวังเย็น
5. ชุมชนวังนกกา-ไผ่แก้ว หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 7 ตำบลแปลงยาว (บางส่วน)
6. ชุมชนบ้านคลอง-แปลงยาว หมู่ที่ 2 และหมู่ที่ 3 ตำบลแปลงยาว (บางส่วน)
7. ชุมชนวังเย็น หมู่ที่ 1, 3 และหมู่ที่ 4 ตำบลวังเย็น (บางส่วน)

เทศบาลตำบลแปลงยาวตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอแปลงยาว มีระยะทางประมาณ 7 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ระยะทางประมาณ 80 กิโลเมตร

เทศบาลตำบลแปลงยาวตั้งอยู่ที่ค่าพิกัดภูมิศาสตร์ X=0743199 , Y=1505412 โชน 47 สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบ เหมาะแก่การทำเกษตรกรรมและการปศุสัตว์โดยมีอาณาเขตดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อ	ตำบลหัวสำโรง	อำเภอแปลงยาว
ทิศใต้	ติดต่อ	ตำบลวังเย็น	อำเภอแปลงยาว
ทิศตะวันออก	ติดต่อ	ตำบลวังเย็น	อำเภอแปลงยาว
ทิศตะวันตก	ติดต่อ	ตำบลแหลมประดู่	อำเภอบ้านโพธิ์

ข้อมูลเกี่ยวกับประชากรและครัวเรือน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว
(สำนักปลัดเทศบาลตำบลแปลงยาว, 2560)

หมู่บ้าน	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร		รวม
		ชาย	หญิง	
ตำบลแปลงยาว				
หมู่ที่ 1	บ้านบางบ่อ	130	131	261
หมู่ที่ 2	บ้านคลอง	163	165	328
หมู่ที่ 3	บ้านแปลงยาว	177	160	337
หมู่ที่ 4	บ้านด่านเงิน	402	441	843
หมู่ที่ 5	ตลาดบางบ่อ	402	487	889
หมู่ที่ 7	บ้านไผ่แก้ว	188	198	386
หมู่ที่ 9	บ้านเกาะบอระเพ็ด	523	560	1,083
ตำบลวังเย็น				
หมู่ที่ 1	บ้านวังเย็น	230	218	448
หมู่ที่ 3	บ้านหนองศิลาราม	196	217	413
หมู่ที่ 4	บ้านหนองปลิง	9	12	21
หมู่ที่ 5	บ้านคลองโรงเลื่อย	434	417	851
รวม		2,854	3,006	5,860

ข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน

การคมนาคมขนส่ง

มีถนนทางหลวงสาย 3121 (บางคล้า-แปลงยาว) เป็นถนนสายหลัก และภายในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาวมีถนนและซอยต่าง ๆ ที่ใช้ในการคมนาคม จำนวน 38 สาย ดังนี้

ถนนคอนกรีต	จำนวน 28 สาย	ระยะทาง	13.944 กม.
ถนนลาดยาง	จำนวน 6 สาย	ระยะทาง	4.883 กม.
ลูกรัง	จำนวน 4 สาย	ระยะทาง	3.460 กม.

การไฟฟ้า

ถนนในเขตเทศบาล ที่มีไฟฟ้าสาธารณะ จำนวน 38 สาย ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ได้ดำเนินการติดตั้งเพิ่มขึ้นตามลำดับความจำเป็น เขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อยู่ใกล้กับการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอแปลงยาว

การประปา

ดำเนินการโดย การประปาส่วนภูมิภาค ประชาชนในเขตเทศบาล ฯ ส่วนใหญ่มีประปาใช้ อีกทั้งในเขตเทศบาลยังมีปริมาณน้ำคลองชลประทานไหลผ่านตลอด

โทรศัพท์/ไปรษณีย์

ในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว มีตู้โทรศัพท์สาธารณะ

ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

เขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อยู่ใกล้กับไปรษณีย์อำเภอแปลงยาว การสื่อสารการขนส่งจึงมีความรวดเร็ว เข้าถึงประชาชน และอำนวยความสะดวกในเรื่องของการขนส่ง สื่อสารทางไปรษณีย์ได้ดี และมีป้ายรถเมล์ขนส่ง 1 แห่ง บริเวณตลาดบางบ่อ

โครงสร้างส่วนราชการของเทศบาลตำบลแปลงยาว

แบ่งออกเป็น 1 สำนัก 4 กอง และ 1 หน่วยงาน ดังนี้

- 1) สำนักปลัดเทศบาล
- 2) กองคลัง
- 3) กองช่าง
- 4) กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
- 5) กองการศึกษา
- 6) หน่วยการตรวจสอบภายใน

โครงสร้างการบริหารงานภายในสำนักปลัดเทศบาล

โดยมีส่วนราชการภายในสำนักปลัดเทศบาล ดังนี้

- 1) ฝ่ายอำนวยการ
  - 1.1 งานธุรการ
  - 1.2 งานบริหารงานทั่วไป
  - 1.3 งานการเจ้าหน้าที่
  - 1.4 งานแผนและงบประมาณ
  - 1.5 งานพัฒนาชุมชน
  - 1.6 งานประชาสัมพันธ์

- 2) ฝ่ายปกครอง
  - 2.1 งานนิติการ
  - 2.2 งานทะเบียนราษฎร
  - 2.3 งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

งานแผนและงบประมาณ มีหน้าที่และความรับผิดชอบดังนี้

1. งานวิเคราะห์และพยากรณ์การเติบโตของประชากรในเขตเมืองและความพอเพียงของบริการสาธารณสุขหลัก
2. งานวิเคราะห์และคาดคะเนรายได้ รายจ่ายของเทศบาลในอนาคต
3. งานวิเคราะห์ความเหมาะสมของโครงการเพื่อสนองหน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง
4. งานแผนผสมผสานพัฒนาเทศบาลเทศบาล กับหน่วยงานอื่นที่เสนอบริการสาธารณสุขการในเขตเทศบาลและหน่วยงานใกล้เคียง เกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา การปฏิบัติตามแผนและการประเมินผลงานตามแผน
5. งานตรวจสอบการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล แผนการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลตามแผนพัฒนาเทศบาล
6. รวบรวมข้อมูลสถิติวิเคราะห์งบประมาณ
7. งานเสนอแนะและให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ
8. งานจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของเทศบาล และงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (ถ้ามี)
9. งานศึกษาหาหลักฐานรายได้ใหม่ ๆ ของเทศบาล
10. งานติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

4271519504

BUU-IThesis 59930009 Independent study / recv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

แผนการปฏิบัติงานของงานแผนและงบประมาณ มีดังนี้

ตารางที่ 2 แผนการปฏิบัติงานของงานแผนและงบประมาณ

ขั้นตอน/ รายละเอียด	ระยะเวลา	
	ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1. การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานเทศบาลตำบลแปลงยาว	ม.ค.- ก.พ.	งานแผนและ งบประมาณ
2. สรุปข้อมูลติดตามและประเมินผลโครงการ	ก.พ.- มี.ค.	งานแผนและ งบประมาณ
3. นายกเทศมนตรีมอบนโยบายการจัดทำแผนพัฒนา	เม.ย.	งานแผนและ งบประมาณ
4. การจัดประชุมประชาคมท้องถิ่น แนวทางการพัฒนา คัดเลือกโครงการ/ กิจกรรม กำหนดไว้ว่ายังมี ความเหมาะสมหรือไม่ กำหนดโครงการ/ กิจกรรม สามารถเพิ่มเติมหรือตัดทอนได้	พ.ค.	คณะกรรมการพัฒนา เทศบาลตำบลแปลงยาว
5. ประชุมคณะกรรมการสนับสนุนกำหนดแนวทางการจัดทำแผน ฯ แนวทางการพัฒนาที่ได้คัดเลือก โครงการ/ กิจกรรมที่กำหนดไว้ยังมีความเหมาะสม หรือไม่ การกำหนดโครงการ/ กิจกรรม สามารถ เพิ่มเติมหรือตัดทอนได้	พ.ค.	ร่วมกับประชาคม ท้องถิ่น
6. ประชุมคณะกรรมการสนับสนุนกำหนดแนวทางการจัดทำแผนพัฒนา	พ.ค.	งานแผนและ งบประมาณ
7. จัดทำรายละเอียดโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนา	มี.ค.- พ.ค.	คณะกรรมการ สนับสนุน ฯ
8. จัดทำร่างแผนพัฒนาสามปี แล้วเสร็จ	30 พ.ค.	คณะกรรมการ สนับสนุน ฯ
9. ประชุมพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปี	พ.ค.	คณะกรรมการ สนับสนุน ฯ

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ขั้นตอน/ รายละเอียด	ระยะเวลา ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
10. ประชุมพิจารณาร่างแผนพัฒนาสามปี	เม.ย.	คณะกรรมการพัฒนา ท้องถิ่นเทศบาลตำบล แปลงยาว
11. เสนอร่างแผนพัฒนาสามปีให้นายกเทศมนตรี พิจารณาอนุมัติร่างแผนพัฒนา ฯ และประกาศใช้แผน พัฒนาสามปี เมื่อประกาศใช้เทศบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปี เทศบาลตำบลแปลงยาวจะต้องจัดทำ แผนดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ นั้น ๆ ให้แล้ว เสร็จภายในเดือน ธ.ค.	มิ.ย.	นายกเทศมนตรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชิษณุ เจริญสุวรรณ (2550) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์พระยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 53.72) โดยปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์จากแผน 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมปฏิบัติตามแผน 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมิน การศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน และระดับน้อย 2 ด้าน จึงควรหาแนวทางที่จะให้ประชาชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลในการจัดทำแผนพัฒนามากขึ้น โดยพิจารณาจัดระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี เพื่อเชิญชวนประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริง

ธนิต ดวงสร้อยทอง (2550) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลในภาพรวมมีระดับน้อย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา

เทศบาล ได้แก่ สถานภาพสมรส, การเป็นสมาชิกของกลุ่มในสังคม, การรับรู้ข่าวสารข้อมูล, ความรู้ความเข้าใจในบทบาทการมีส่วนร่วมผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระตามกรอบแนวคิดและสมมติฐานงานวิจัยได้แก่

1. ความสัมพันธ์ระหว่างเพศชายและเพศหญิง พบว่าไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
2. ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลพบว่าไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
3. ความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพการสมรสกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล พบว่า มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
4. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล พบว่า ไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
5. ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
6. ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล พบว่าไม่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล

ปรีชา หาญปรีชาสวัสดิ์ (2550) ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์ต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน เพราะฉะนั้นจึงควรพิจารณาถึงปัจจัยเหล่านี้อย่างจริงจัง เช่น ด้านการศึกษา ส่งเสริมรายได้ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ และแนวทางในการดำเนินงานกับประชาชนในกลุ่มอายุและเพศที่ต่างกัน ข้อมูลด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนา อบต. ที่ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจ ความสำคัญของการวางแผนพัฒนา อบต. ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของ อบต. และการตรวจสอบการทำงานของ อบต. ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ร่วมขึ้นกำหนดความต้องการและขึ้นดำเนินการตามแผนมากที่สุด รองลงมาคือ ขึ้นวางแผนดำเนินงาน และการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด คือขึ้นติดตามและประเมินผลงาน

ดวงปี คำปาน (2553) ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมน้ำอ้อย จังหวัดมุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 52.40 ระหว่าง 26-35 ปี ร้อยละ 29.10 ระดับการศึกษา

4271519504

มัธยม ศึกษา ร้อยละ 41.80 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 55.70 รายได้ 5,001-10,000 ร้อยละ 46.80
สถานภาพสมรส ร้อยละ 46.30 ระยะเวลาที่อยู่ในเขตเทศบาล 10 ปี ขึ้นไป ร้อยละ 75.30

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย
อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ด้านการวางแผน โดยภาพรวม ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ใน
($\bar{X} = 4.09$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านเคยเข้าร่วมประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงานของเทศบาล
($\bar{X} = 4.34$) ด้านการตัดสินใจ โดยการมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) ข้อที่มี
ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลเพื่อส่งเสริมให้ชุมชนต่าง ๆ ได้พัฒนาชุมชนของตนเอง
($\bar{X} = 4.47$) ด้านการดำเนินงาน โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก พบว่า ($\bar{X} = 4.01$)
พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านร่วมในการประชาสัมพันธ์การจัดทำแผนพัฒนาชุมชน ($\bar{X} = 4.14$)
ด้านการติดตามและประเมินผล โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) ข้อที่
ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการดำเนินโครงการ/ กิจกรรม ตามแผนพัฒนา
เทศบาล ($\bar{X} = 4.1.7$)

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล
นิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้
สถานภาพ และระยะเวลาที่อยู่ในเขตเทศบาล แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมโดยภาพรวมและรายด้าน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 ส่วน ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมไม่แตกต่าง
กัน

สมควร คลังสูงเนิน (2553) ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
ท้องถิ่นของเทศบาลตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า การมี
ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้าน
กรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผน ด้านการมีส่วนร่วมใน
การแสดงความคิดเห็นเสนอแนะ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน และด้านการมีส่วนร่วม
ในการประเมินผล ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ยกเว้น ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลอยู่
ในระดับน้อย ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลจันทบเพชร คือ ให้เทศบาลสร้างงานมีการจ้างคนในพื้นที่ให้
มากขึ้น ให้เทศบาลใช้งบประมาณอย่างเปิดเผย โปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้คณะผู้บริหารบริหารงาน
อย่างจริงจัง รวดเร็ว ไม่เลือกปฏิบัติ และการออกทำประชาคมต่าง ๆ เทศบาลควรมีการ
ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบมากขึ้น

4271519504

BUU-1Thesis 59930009 Independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

มณีรัตน์ อ้วนแก้ว (2555) ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 57.41 และอายุของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 45-54 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.66 ในด้านระดับ การศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่าง มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 34.39 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม คิดเป็นร้อยละ 38.62

2. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เทศบาลตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม โดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อทำการเรียงลำดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เทศบาลตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม จากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ประชาชนที่มีเพศและอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เทศบาลตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการศึกษา และอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยระดับการศึกษา ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ พบว่า ประชาชนที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า และระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีฯ ทุกด้าน ต่ำกว่าประชาชนที่มีการศึกษาระดับประถม ผลการเทียบความแตกต่าง รายคู่ ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ และอาชีพรับจ้าง/ ลูกจ้าง มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ฯ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล ต่ำกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ส่วนด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีฯ ไม่แตกต่างกัน

4. ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านแพง ที่ควรนำไปจัดทำแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน จำนวน 3 ด้าน 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

กิจจา โปแดน (2557) ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการมีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมด้านดำเนินการ และการมีส่วนร่วมด้านติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง

2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล พบว่า ผู้นำชุมชนที่มี เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ต่างกัน มีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน ส่วนผู้นำชุมชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

3. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจคัดเลือกโครงการกิจกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อบรรจุเข้างบประมาณรายจ่ายเป็นส่วนน้อย ซึ่งเทศบาลขาดการสอบถามปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้ ข้อเสนอแนะเทศบาลตำบลลาดยาวควรบำรุงรักษาถนน สะพาน ทางเท้าตามซอยต่าง ๆ ให้มากกว่าเดิม และเทศบาล ควรก่อสร้างพนังกั้นน้ำเพื่อป้องกันริมตลิ่งพังและบ้านเรือนราษฎรไม่ได้รับความเสียหาย

ณัฐชา ทองคุ้ม (2557) ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเทพนคร อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า

1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลเทพนคร อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในขั้นการริเริ่มการพัฒนา รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินการ 2) การพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลเทพนคร อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า ในภาพรวมด้านที่มีความถี่มากที่สุด ได้แก่ ควรจัดเตรียมสถานที่ อุปกรณ์หรือเอกสารวาระการประชุมที่ใช้ในการจัดทำแผนให้เหมาะสมเพียงพอต่อประชาชนที่สนใจเข้าร่วม และด้านที่มีค่าความถี่น้อยที่สุด ได้แก่ ควรมีการจัดลำดับความสำคัญของ

ปัญหาจากประชาชนก่อน ควรมีการให้ข้อมูลในการจัดทำแผนหรือโครงการให้ชัดเจน ควรมีการจัดแบบสอบถามความต้องการของประชาชนผู้บริหารควรให้ความสำคัญและเข้าใจปัญหาชุมชนสำคัญต้น ๆ ก่อน ก่อนอื่นประชาชนต้องเข้าใจในปัญหาของตนเองรู้จักเด่น จุดด้อย แล้วนำมาวิเคราะห์สาเหตุและแนวทางแก้ไขปัญหา คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน ได้เป็นจุดเด่นและข้อจำกัดของชุมชนในการพัฒนาอย่างมีเป้าหมายและการตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ

ประยงค์ พุทธา (2557) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผลการศึกษาพบว่า

1. โดยรวมมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อนำมาจำแนกรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการร่วมคิดและตัดสินใจ ด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการดำเนินการตามลำดับ

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย คือ ระดับความรู้ในระบอบประชาธิปไตยเป็นปัจจัยเชิงบวก โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.747 ตัวแปรทั้งหมด สามารถอธิบายการแปรผันของตัวแปรตามได้ร้อยละ 55.8

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มีดังต่อไปนี้ ควรให้ประชาชนร่วมเสนอแนวทางการแก้ไขโครงการต่าง ๆ อย่างทั่วถึงควรให้ออกาสประชาชนจัดลำดับความสำคัญของโครงการ กิจกรรมมีในแผนพัฒนา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการภาคประชาชนในการดำเนินงานตามแผนพัฒนา และควรมีการแจ้งให้ประชาชนทราบถึงการดำเนินการตามแผนพัฒนาเป็นระยะ ๆ

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนกรอบแนวคิดที่ผู้วิจัยได้ใช้ในการศึกษามาเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัย	ตัวแปรต้น							
	เพศ	อายุ	สถานภาพ การสมรส	ระดับ การ ศึกษา	อาชีพ	รายได้	ระยะ เวลาที่ อยู่ใน ท้องถิ่น	ตำแหน่ง หรือ สมาชิก กลุ่ม
ณัชชา ทองคุ้ม (2557) ศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลเทพนคร อำเภอเมือง กำแพงเพชร จังหวัด กำแพงเพชร สมควร คลังสูงนิน (2553) ศึกษา การมี ส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์	✓	✓		✓	✓		✓	
	✓	✓	✓	✓	✓			

ตารางที่ 3 (ต่อ)

งานวิจัย	ตัวแปรต้น							
	เพศ	อายุ	สถานภาพ การสมรส	ระดับ การ ศึกษา	อาชีพ	รายได้	ระยะ เวลาที่ อยู่ใน ท้องถิ่น	ตำแหน่ง หรือ สมาชิก กลุ่ม
ชัชฎา เชิดชูสุวรรณ (2550) ศึกษา ปัจจัย ที่มีผลต่อระดับการ มีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา เทศบาลในเขต เทศบาลตำบลโพธิ์ พระยา อำเภอเมือง สุพรรณบุรี	✓			✓				
ธนิต ดวงสร้อยทอง (2550) ศึกษา ปัจจัย ที่มีผลต่อการมีส่วน ร่วมของประชาชน ในการจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาล เมืองท่าเรือพระ แท่น อำเภอท่า มะกา จังหวัด กาญจนบุรี	✓	✓	✓	✓	✓	✓		

ตารางที่ 3 (ต่อ)

งานวิจัย	ตัวแปรต้น							
	เพศ	อายุ	สถานภาพ การสมรส	ระดับ การ ศึกษา	อาชีพ	รายได้	ระยะ เวลาที่ อยู่ใน ท้องถิ่น	ตำแหน่ง หรือ สมาชิก กลุ่ม
ประยงค์ พุทธา (2557) ปัจจัยที่ ส่งผลต่อระดับการ มีส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา สามปีขององค์ บริหารส่วนตำบล ท่าค้อ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม	✓	✓		✓	✓	✓		
ปรีชา หาญปรีชา สวัสดิ์ (2550) ศึกษา ปัจจัยที่มีผล ต่อการมีส่วนร่วม ของประชาชนใน การจัดทำ แผนพัฒนาของ องค์การบริหาร ส่วนตำบลวังหิน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก	✓	✓		✓	✓	✓		✓

ตารางที่ 3 (ต่อ)

งานวิจัย	ตัวแปรต้น							
	เพศ	อายุ	สถานภาพ การสมรส	ระดับ การศึกษา	อาชีพ	รายได้	ระยะเวลา ที่อยู่ใน ท้องถิ่น	ตำแหน่ง หรือ สมาชิก กลุ่ม
ดวงปี คำปาน (2553) ศึกษา การมี ส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบลนิคม คำสร้อย อำเภอ นิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
มณีรัตน์ อ้วนแก้ว (2555) ศึกษาการมี ส่วนร่วมของ ประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนา เทศบาลตำบลบ้าน แพง อำเภอบ้าน แพง จังหวัด นครพนม	✓	✓		✓	✓			

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่งในชุมชน โดยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษา
2. เครื่องมือในการวิจัย
3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. เสนอผลการแปลผล

วิธีการดำเนินการวิจัย 6 หัวข้อดังกล่าวข้างต้น มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 130 คน ได้แก่ คณะกรรมการชุมชน จำนวน 7 ชุมชน ๆ ละ 10 คน จำนวน 70 คน ผู้นำชุมชน (กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) จำนวน 23 คน กลุ่ม อสม. 37 คน ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดประชากรกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ซึ่งมีเกณฑ์การคัดเลือก กล่าวคือ ตำแหน่งที่เป็นคณะกรรมการชุมชนคัดเลือกจากประชาชนในชุมชนมาแล้ว กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ได้รับการคัดเลือกมาจากประชาชนในชุมชนแล้ว ตัวแทนของกลุ่ม อสม. คัดเลือกจากประธานกลุ่ม อสม. เทศบาลตำบลแปลงยาว

4271519504

ตารางที่ 4 จำนวนประชากร

กลุ่มประชากร	ชุมชน	จำนวน ประชากร (คน)
คณะกรรมการชุมชน	ชุมชนตลาดบางบ่อ	10
	ชุมชนด้านเงิน	10
	ชุมชนวังนกกา-ไผ่แก้ว	10
	ชุมชนคลองโรงเลื่อย	10
	ชุมชนเกาะบรเพ็ด	10
	ชุมชนวังเย็น	10
	ชุมชนบ้านคลอง-แปลงยาว	10
กำนัน/ ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กำนันตำบลแปลงยาว	1
	กำนันตำบลวังเย็น	1
	ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชุมชนตลาดบางบ่อ	3
	ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชุมชนด้านเงิน	3
	ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชุมชนวังนกกา-ไผ่แก้ว	3
	ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชุมชนคลองโรงเลื่อย	3
	ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชุมชนเกาะบรเพ็ด	3
	ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชุมชนวังเย็น	3
	ผู้ใหญ่บ้าน/ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชุมชนบ้านคลอง-แปลงยาว	3
อสม.	อสม. ตำบลแปลงยาว	19
	อสม. ตำบลวังเย็น	18
รวมประชากร		130

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ ผู้วิจัย ได้จัดทำขึ้นเองเป็นแบบสอบถามปลายปิด และแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่งในชุมชน โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) เทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว แบบสอบถามผู้วิจัยกำหนดขึ้นเองลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับมากที่สุด ค่าคะแนน 5 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด คือ เข้าร่วมประชุมทุกครั้งและแสดงความคิดเห็น ตอบโต้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นปัญหาความต้องการของชุมชนทุกครั้ง

ระดับมาก ค่าคะแนน 4 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในระดับมาก คือ เข้าร่วมประชุมทุกครั้งและแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง

ระดับปานกลาง ค่าคะแนน 3 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง คือ เข้าร่วมประชุมทุกครั้งแต่ไม่แสดงความคิดเห็น

ระดับน้อย ค่าคะแนน 2 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในระดับน้อย คือ เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้งและแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง

ระดับน้อยที่สุด ค่าคะแนน 1 คะแนน หมายถึง การมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด คือ เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้งและไม่แสดงความคิดเห็นเลย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากเอกสารต่าง ๆ และหลักเกณฑ์ การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยค้นคว้าเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบเนื้อหา กำหนดวัตถุประสงค์ ให้เป็นไปตามขอบข่ายของ การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) เทศบาล ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้ จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยาม เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นข้อมูล พื้นฐานในการจัดทำแบบสอบถามของงานวิจัยนี้

4271519504

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) เทศบาลตำบลแปลงยาว และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแบบสอบถามดังกล่าว แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face validity) ซึ่งประกอบด้วย

3.1 ดร.ลือชัย วงษ์ทอง อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3.2 นายศรนรินทร์ สันติสุขคง ปลัดเทศบาลตำบลแปลงยาว

3.3 ว่าที่ร้อยตรี เขมชาติ จอมพรมมิล หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาลตำบลแปลงยาว เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไขและเสนอให้คณะกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ พิจารณาอีกครั้ง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนในเขตเทศบาลตำบลหัวสำโรงที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 ตัวอย่างเพื่อค้นหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยง หรือค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's alpha ได้ค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เท่ากับ .986 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้ และสามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการเตรียมเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 การเตรียมตัวผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาจากแบบสอบถามให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อม และให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับงานวิจัยมากที่สุด เพื่อให้ผู้วิจัยมีความพร้อมในการใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1.2 ผู้ดำเนินการวิจัย กำหนดตัวผู้ที่จะให้ข้อมูล จากกลุ่มที่คัดเลือกไว้ พร้อมประสานเพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่ ในการเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3 ทำหนังสือขอความร่วมมือในการให้ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้

2. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 2.1 ดำเนินการติดต่อผู้ที่กำหนดไว้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูล และเข้าไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเครื่องมือที่ได้จัดทำไว้
  - 2.2 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบทุกกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้
3. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 130 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา และมีความสมบูรณ์ จำนวน 130 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็นการวิเคราะห์ เป็น 2 ขั้นตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) เทศบาลตำบลแปลงยาว

โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาอาชีพ รายได้ ตำแหน่งในชุมชน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) เทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

3. วิเคราะห์สมมติฐานเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยใช้สถิติ Independent t-test ในกรณีการเปรียบเทียบกลุ่มตัวแปรที่มีค่าสองค่า หรือ เพศต่างกัน และใช้สถิติ F-test (One-way Analysis of Variance) สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปรที่มีค่ามากกว่าสองค่าขึ้นไป เช่น อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่งในชุมชน และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีทดสอบของ LSD

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย โดยการเลือกขนาดชั้น (Class limits) หรือ อัตรภาคชั้น (Class interval) (ประยงค์ พุทธา, 2557, หน้า 61)

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอัตรภาคชั้น} &= (\text{ค่าสูงสุด-ค่าต่ำสุด})/\text{จำนวนชั้น} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.80 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงกำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
3.41-4.20	มีส่วนร่วมในระดับมาก
2.61-3.40	มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
1.81-2.60	มีส่วนร่วมในระดับน้อย
1.00-1.80	มีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นจึงกำหนดเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ยได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80	หมายถึง	การมีส่วนร่วมในระดับน้อยที่สุด

4271519504

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ.2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอลำลูกกา จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นผลจากการวิเคราะห์จากแบบสอบถามประชากรผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอลำลูกกา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 130 คน ผลการวิจัยสามารถนำเสนอออกเป็นส่วนตัวต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- μ แทน ค่าเฉลี่ย
- σ แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- N แทน จำนวนคนในประชากร
- t แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบที
- F แทน ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนจำแนกแบบทางเดียว
- p แทน ค่าความน่าจะเป็นของความคลาดเคลื่อน
- *
- SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of squares)
- MS แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of square)
- Df แทน ระดับขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอลำลูกกา จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามเพศ (N = 130)

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	46	35.38
หญิง	84	64.62
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัด ฉะเชิงเทรา ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 64.62 และเป็นเพศชาย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 35.38 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามอายุ (N = 130)

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	3	2.31
ระหว่าง 31-40 ปี	18	13.85
ระหว่าง 41-50 ปี	50	38.46
ระหว่าง 51-60 ปี	32	24.62
มากกว่า 61 ปีขึ้นไป	27	20.77
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัด ฉะเชิงเทรา ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็น ร้อยละ 38.46 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 24.62 มีอายุ มากกว่า 61 ปีขึ้นไป จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 20.77 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 18 คน คิด เป็นร้อยละ 13.85 และมีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามสถานภาพ (N = 130)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	12	9.23
สมรส	104	80.00
หย่า/หม้าย	14	10.77
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัด ฉะเชิงเทรา ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 รองลงมาคือ มีสถานภาพหย่า/ หม้าย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.77 และมี สถานภาพโสด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 9.23 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามระดับการศึกษา (N = 130)

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	45	34.62
มัธยมศึกษาตอนต้น	25	19.23
มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ปวช.	33	25.38
อนุปริญญาหรือ ปวส.	7	5.38
ปริญญาตรี	18	13.85
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.54
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัด ฉะเชิงเทรา ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 รองลงมาคือ มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ปวช. จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.38 มีการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 19.23 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.85 มีการศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญาหรือ ปวส. จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.38 และมีการศึกษาอยู่ในระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.54 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว
จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามอาชีพ (N = 130)

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกร	39	30.00
ค้าขาย	33	25.38
กิจการส่วนตัว	27	20.77
ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	7	5.38
รับจ้าง	18	13.85
อื่น ๆ เช่น แม่บ้าน ว่างงาน	6	4.62
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รองลงมาคือ ประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 25.38 ประกอบอาชีพกิจการส่วนตัว จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 20.77 ประกอบอาชีพรับจ้าง จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 13.85 ประกอบอาชีพข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.38 และอื่น ๆ เช่น แม่บ้าน ว่างงาน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.62 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว
จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามรายได้ (N = 130)

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	26	20.00
ระหว่าง 5,001-10,000 บาท	31	23.85
ระหว่าง 10,001-15,000 บาท	31	23.85
ระหว่าง 15,001-20,000 บาท	23	17.69
ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	19	14.62
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัด ฉะเชิงเทรา ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 31 คน คิด เป็นร้อยละ 23.85 และมีรายได้ระหว่าง 10,001-15,000 บาท จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.85 มากที่สุด รองลงมาคือ มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 มีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.69 และมีรายได้ตั้งแต่ 20,001ขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.62 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน (N = 130)

ตำแหน่งในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	23	17.69
กรรมการชุมชน	70	53.85
สมาชิก อสม.	37	28.46
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัด ฉะเชิงเทรา ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งในชุมชนตำแหน่ง กรรมการชุมชน มากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 รองลงมาคือ มีตำแหน่งในชุมชนตำแหน่ง สมาชิก อสม. จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 28.46 และตำแหน่งในชุมชนตำแหน่ง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วย ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.69 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอ
แปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา
(N = 130)

ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์ และแนวทางในการพัฒนา	ระดับการปฏิบัติ					μ	σ	ระดับการ มีส่วนร่วม	ลำดับ ที่
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
1. ท่านได้เข้าร่วมประชุม สรุปยุทธศาสตร์การพัฒนา และแนวทางการพัฒนา ของ จังหวัด/อำเภอ เพื่อมาเป็น ข้อมูลในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลมากน้อยเพียงใด	20 (15.38)	53 (40.77)	45 (3.92)	10 (7.69)	2 (1.54)	3.61	.894	มาก	1
2. ท่านเข้าร่วมประชุม ทบทวนและคัดเลือก ยุทธศาสตร์การพัฒนาและ แนวทางการพัฒนาเทศบาล ปัญหาความต้องการของ ประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลแปลงยาวมาเป็นข้อมูล ในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของเทศบาลมากน้อย เพียงใด	22 (16.92)	48 (36.92)	43 (33.08)	15 (11.54)	2 (1.54)	3.56	.956	มาก	5
3. ท่านได้เข้าร่วมประชุม รับฟังนโยบายของผู้บริหาร ท้องถิ่นและนำนโยบาย ผู้บริหารท้องถิ่นมาเป็น ข้อมูลเพื่อการจัดทำแผน พัฒนาเทศบาลมากน้อย เพียงใด	21 (16.15)	53 (40.77)	40 (30.77)	15 (11.54)	1 (0.77)	3.60	.920	มาก	2

4271519504

BUU-IThesis 59930009 independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์ และแนวทางในการพัฒนา	ระดับการปฏิบัติ					μ	σ	ระดับการ มีส่วนร่วม	ลำดับ ที่
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
4. ท่านได้เข้าร่วมประชุม พิจารณาว่าจะมีโครงการ/ กิจกรรมใดบ้างที่ต้อง ดำเนินการเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ของแนวทางการพัฒนา	17 (13.08)	59 (45.38)	38 (29.23)	15 (11.54)	1 (0.77)	3.58	.887	มาก	3
5. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรึกษาปัญหาและความ ต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำ โครงการ/ กิจกรรมหรือ จัดทำแผนงานของเทศบาล	19 (14.62)	51 (39.23)	46 (35.38)	13 (10.00)	1 (0.77)	3.57	.889	มาก	4
6. ท่านเสนอและพิจารณา โครงการ/ กิจกรรมจากแผน ชุมชนที่เกินขีดความสามารถ ในการดำเนินการของชุมชน ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ การพัฒนา ในแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนามา ประกอบการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี	16 (12.31)	51 (39.23)	43 (33.08)	17 (13.08)	3 (2.31)	3.46	.950	มาก	7
7. ท่านมีส่วนร่วมเสนอ ความคิดเห็นจัดลำดับ ความสำคัญของโครงการ/ กิจกรรม เพื่อการวางแผน พัฒนาท้องถิ่นสามปี	17 (13.08)	53 (40.77)	41 (31.54)	17 (13.08)	2 (1.54)	3.51	.934	มาก	6
รวม						3.56	.830	มาก	

จากตารางที่ 12 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา ในภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.56, \sigma = .830$)

เมื่อพิจารณารายข้อคำถาม พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยพบว่า ได้เข้าร่วมประชุมสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา ของจังหวัด/ อำเภอ เพื่อมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเป็นลำดับที่ 1 ($\mu = 3.61, \sigma = .894$) รองลงมาคือ ได้เข้าร่วมประชุม รับฟังนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นและนำนโยบายผู้บริหารท้องถิ่นมาเป็นข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ($\mu = 3.60, \sigma = .920$), ถัดไปคือ ได้เข้าร่วมประชุมพิจารณาว่าจะมีโครงการ/ กิจกรรมใดบ้างที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางการพัฒนา ($\mu = 3.58, \sigma = .887$), เข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปรึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำโครงการ/ กิจกรรมหรือจัดทำแผนงานของเทศบาล ($\mu = 3.57, \sigma = .889$), เข้าร่วมประชุมทบทวนและคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาเทศบาล ปัญหาความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาวมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลมาก ($\mu = 3.56, \sigma = .956$), มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/ กิจกรรม เพื่อการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี ($\mu = 3.51, \sigma = .934$) แต่พบว่า เสนอและพิจารณาโครงการ/ กิจกรรมจากแผนชุมชนที่เกินขีดความสามารถในการดำเนินการของชุมชนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ในแผนยุทธศาสตร์พัฒนามาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี เป็นอันดับสุดท้าย ($\mu = 3.51, \sigma = .934$)

ตารางที่ 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอลำลูกกา จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล (N = 130)

ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	ระดับการปฏิบัติ					μ	σ	ระดับการ มีส่วนร่วม	ลำดับ ที่
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
8. ท่านมีส่วนร่วมในการ แสดงความคิดเห็นรวบรวม ข้อมูลที่สำคัญของชุมชน เพื่อ จัดลำดับความสำคัญของ ปัญหา ก่อนการวางแผน	7 (5.38)	52 (40.00)	52 (40.00)	16 (12.31)	3 (2.31)	3.34	.850	ปานกลาง	5
9. ท่านให้ข้อมูลปัญหาความ ต้องการของชุมชน เพื่อ วางแผนพัฒนาท้องถิ่นแก่ เทศบาลตำบลแปลงยาว	11 (8.46)	56 (43.08)	48 (36.92)	12 (9.23)	3 (2.31)	3.46	.864	มาก	2
10. ท่านมีส่วนร่วมในการ ประชุม วิเคราะห์ข้อมูลทั้ง ข้อมูลภายในเทศบาล และ ชุมชนเพื่อนำมาวิเคราะห์ จุด แข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรคในการตัดสินใจ คัดเลือกแนวทางการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของ เทศบาล	11 (8.46)	55 (42.31)	43 (33.08)	19 (14.62)	2 (1.54)	3.42	.896	มาก	3
11. ท่านมีส่วนร่วมในการ ประชุม ประเมินผลและสรุป ผลการดำเนินงานของแผน พัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบล แปลงยาวในปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2558)	13 (10.00)	49 (37.69)	52 (40.00)	12 (9.23)	4 (3.08)	3.42	.905	มาก	4

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	ระดับการปฏิบัติ					μ	σ	ระดับการ มีส่วนร่วม	ลำดับ ที่
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
12. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อ คัดเลือกยุทธศาสตร์และ จัดลำดับความสำคัญของ แนวทางการพัฒนาและ ตัดสินใจเลือกแนวทางการ พัฒนาในห้วง 3 ปี เพื่อจัดทำ แผนพัฒนาเทศบาล	13 (10.00)	57 (43.85)	44 (33.85)	13 (10.00)	3 (2.31)	3.49	.891	มาก	1
รวม						3.43	.800	มาก	

จากตารางที่ 13 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ในภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.43$, $\sigma = .800$)

เมื่อพิจารณารายข้อคำถาม พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยพบว่า เข้าร่วมประชุมเพื่อคัดเลือกยุทธศาสตร์และจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาและตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในห้วง 3 ปี เพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เป็นลำดับที่ 1 ($\mu = 3.49$, $\sigma = .891$) รองลงมาคือ ให้ข้อมูลปัญหาความต้องการของชุมชน เพื่อวางแผนพัฒนาท้องถิ่นแก่เทศบาลตำบลแปลงยาว ($\mu = 3.46$, $\sigma = .864$), มีส่วนร่วมในการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลทั้งข้อมูลภายในเทศบาลและชุมชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการตัดสินใจคัดเลือกแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว ($\mu = 3.42$, $\sigma = .896$) และมีส่วนร่วมในการประชุม ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานของแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลแปลงยาวในปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2558) ($\mu = 3.42$, $\sigma = .905$) และพบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง คือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นรวบรวมข้อมูลที่สำคัญของชุมชน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ก่อนการวางแผน เป็นอันดับสุดท้าย ($\mu = 3.34$, $\sigma = .850$)

ตารางที่ 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอลำลูกกา จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา (N = 130)

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ของแนวทางการพัฒนา	ระดับการปฏิบัติ					μ	σ	ระดับการ มีส่วนร่วม	ลำดับ ที่
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
13. ท่านได้ร่วมพิจารณา ภารกิจของเทศบาลในทุก ยุทธศาสตร์โดยคำนึงถึง ความ เร่งด่วน ความจำเป็นหรือ ชิด ความสามารถของทรัพยากร และความเชื่อมโยงกันในทุก ด้านมากำหนดไว้ใน แผนพัฒนาท้องถิ่น	9 (6.92)	61 (46.92)	41 (31.54)	19 (14.62)	-	3.46	.827	มาก	5
14. ท่านมีส่วนร่วมคัดเลือก โครงการ/ กิจกรรมการพัฒนา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ แนวทางการพัฒนา	10 (7.69)	54 (41.54)	50 (38.46)	16 (12.31)	-	3.45	.808	มาก	6
15. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อ พิจารณาจัดลำดับความสำคัญ ของโครงการ/ กิจกรรม ของ ชุมชนในการประชุม ประชาคมเพื่อจัดทำแผน พัฒนาเทศบาล	10 (7.69)	57 (43.85)	45 (34.62)	16 (12.31)	2 (1.54)	3.44	.863	มาก	8
16. ท่านมีส่วนร่วมพิจารณา ถึงความเชื่อมโยงของ โครงการ/ กิจกรรมทั้งในด้าน กระบวนการ การดำเนินงาน และในด้านของผลการ ดำเนินงานเพื่อบรรลุกิจกรรม ลงในปีต่าง ๆ	7 (5.38)	57 (43.85)	53 (40.77)	10 (7.69)	3 (2.31)	3.42	.806	มาก	9

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ของแนวทางการพัฒนา	ระดับการปฏิบัติ					μ	σ	ระดับการ มีส่วนร่วม	ลำดับ ที่
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
17. ท่านมีส่วนร่วมในการ เสนอเพิ่มแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม	9 (6.92)	56 (43.08)	42 (32.31)	21 (16.15)	2 (1.54)	3.38	.892	ปานกลาง	11
18. ในการเสนอโครงการ/ กิจกรรม ท่านคำนึงถึงขีด ความสามารถทางทรัพยากร การบริหารงานของเทศบาล ตำบลแปลงยาว	4 (3.08)	64 (49.23)	42 (32.31)	18 (13.85)	2 (1.54)	3.38	.820	ปานกลาง	10
19. ในการเสนอโครงการ/ กิจกรรม ท่านคำนึงถึงความ เชื่อมโยงของกิจกรรม และ ระยะเวลาในการดำเนินงาน	11 (8.45)	50 (38.46)	48 (36.92)	17 (13.08)	4 (3.08)	3.36	.923	ปานกลาง	12
20. ท่านมีส่วนร่วมในการ เสนอให้ตัดแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ที่ยังไม่ได้ ดำเนินการในปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2558)	11 (8.46)	48 (36.92)	48 (36.92)	20 (15.38)	3 (2.31)	3.34	.920	ปานกลาง	13
21. ท่านมีส่วนร่วมในการ กำหนดโครงการด้าน โครงสร้างพื้นฐานทาง เศรษฐกิจ เช่น ก่อสร้าง บำรุงรักษา ถนน สะพาน และ ระบบสาธารณสุขปโภค	13 (10.00)	56 (43.08)	41 (31.54)	16 (12.31)	4 (3.08)	3.45	.941	มาก	7

4271519504

BUU-IThesis 59930009 Independent study / recv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ของแนวทางการพัฒนา	ระดับการปฏิบัติ					μ	σ	ระดับการ มีส่วนร่วม	ลำดับ ที่
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
22. ท่านมีส่วนร่วมเข้าประชุม ร่วมพิจารณากำหนดโครงการ ด้านการจัดระเบียบชุมชน/ สังคม และการรักษาความสงบ เรียบร้อย เช่น การจัดระเบียบ ชุมชนและสังคม การป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย	17 (13.08)	56 (43.08)	41 (31.54)	15 (11.54)	1 (0.77)	3.56	.889	มาก	1
23. ท่านมีส่วนร่วมเข้าประชุม ร่วมพิจารณากำหนดโครงการ ด้านการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เช่น ส่งเสริมงานการป้องกันและ ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	18 (13.85)	51 (39.23)	43 (33.08)	17 (13.08)	1 (0.77)	3.52	.917	มาก	3
24. ท่านมีส่วนร่วมเข้าประชุม ร่วมพิจารณากำหนดโครงการ ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เช่น การ ส่งเสริมและบำรุงรักษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญา ท้องถิ่น	20 (15.38)	49 (37.69)	45 (34.62)	14 (10.77)	2 (1.54)	3.55	.933	มาก	2

4271519504

BUU-IThesis 59930009 independent study / recv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ของแนวทางการพัฒนา	ระดับการปฏิบัติ					μ	σ	ระดับการ มีส่วนร่วม	ลำดับ ที่
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด				
25. ท่านมีส่วนร่วมเข้าประชุม ร่วมพิจารณากำหนดโครงการ ด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชย์กรรม การท่องเที่ยว และการขนส่ง เช่น การ ส่งเสริมและพัฒนาด้าน การเกษตร การส่งเสริมและ พัฒนาด้านการ	18 (13.85)	50 (38.46)	44 (33.85)	14 (10.77)	4 (3.08)	3.49	.966	มาก	4
รวม						3.45	.771	มาก	

จากตารางที่ 14 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา ในภาพรวมการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.45$, $\sigma = .771$)

เมื่อพิจารณารายข้อคำถาม พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ โดยพบว่า มีส่วนร่วมเข้าประชุมร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการจัดระเบียบชุมชน/ สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น การจัดระเบียบชุมชนและสังคม การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นอันดับที่ 1 ($\mu = 3.56$, $\sigma = .889$) รองลงมาคือ มีส่วนร่วมเข้าประชุมร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การส่งเสริมและบำรุงรักษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ($\mu = 3.55$, $\sigma = .933$) ถัดไปคือ มีส่วนร่วมเข้าประชุมร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เช่น ส่งเสริมงานการป้องกันและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ($\mu = 3.52$, $\sigma = .917$) มีส่วนร่วมเข้าประชุมร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและการขนส่ง เช่น การส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร การส่งเสริมและพัฒนาด้านการ ($\mu = 3.49$, $\sigma = .966$) ได้ร่วมพิจารณาภารกิจของเทศบาลในทุกยุทธศาสตร์โดยคำนึงถึง ความเร่งด่วน ความจำเป็นหรือ ชัด

ความสามารถของทรัพยากรและความเชื่อมโยงกันในทุกด้านมากำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\mu = 3.46$, $\sigma = .827$), มีส่วนร่วมคัดเลือกโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา ($\mu = 3.45$, $\sigma = .808$), มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เช่น ก่อสร้าง บำรุงรักษา ถนน สะพาน และระบบสาธารณสุขปโภค ($\mu = 3.45$, $\sigma = .941$), เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม ของชุมชนในการประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ($\mu = 3.44$, $\sigma = .863$), และมีส่วนร่วมพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของโครงการ/กิจกรรมทั้งในด้านกระบวนการดำเนินงานและในด้านของผลการดำเนินงานเพื่อบรรลุกิจกรรมลงในปีต่าง ๆ ($\mu = 3.42$, $\sigma = .806$) ตามลำดับ

และการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยพบว่า ในการเสนอโครงการ/กิจกรรม ท่านคำนึงถึงขีดความสามารถทางทรัพยากรการบริหารงานของเทศบาลตำบลแปลงยาว เป็นลำดับที่ 1 ($\mu = 3.38$, $\sigma = .820$), ถัดไปคือ มีส่วนร่วมในการเสนอเพิ่มแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ($\mu = 3.38$, $\sigma = .892$), ในการเสนอโครงการ/กิจกรรม ท่านคำนึงถึงความเชื่อมโยงของกิจกรรม และระยะเวลาในการดำเนินงาน ($\mu = 3.36$, $\sigma = .923$) แต่พบว่ามีส่วนร่วมในการเสนอให้ตัดแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่ยังไม่ได้ดำเนินการในปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2558) ($\mu = 3.34$, $\sigma = .920$) เป็นอันดับสุดท้าย

ตารางที่ 15 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวม (N = 130)

ประเด็นการมีส่วนร่วม	μ	σ	ระดับการมีส่วนร่วม	ลำดับที่
ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา	3.56	.830	มาก	1
ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	3.43	.800	มาก	3
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา	3.45	.771	มาก	2
ภาพรวม	3.47	.759	มาก	

จากตารางที่ 15 พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.47, \sigma = .759$)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา เป็นลำดับที่ 1 ($\mu = 3.56, \sigma = .830$) รองลงมาคือ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา ($\mu = 3.45, \sigma = .771$) และลำดับสุดท้าย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ($\mu = 3.43, \sigma = .800$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว

การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent t-test เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .220 แสดงว่าผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent t-test เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .273 แสดงว่าผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent t-test เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .133 แสดงว่าผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้าน การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent t-test เพื่อทดสอบสมมติฐาน พบว่าค่า Sig. เท่ากับ .002 แสดงว่าผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปรากฏผลดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาวในภาพรวม จำแนกตามเพศ โดยใช้สถิติ Independent t-test

การมีส่วนร่วม	เพศ	N	μ	σ	t	P
ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และ แนวทางในการพัฒนา	ชาย	46	3.62	.869	.629	.273
	หญิง	84	3.52	.810		
ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการ วิเคราะห์ข้อมูล	ชาย	46	3.34	.798	.918	.133
	หญิง	84	3.47	.802		
การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนว ทางการพัฒนา	ชาย	46	3.41	.803	.416	.002*
	หญิง	84	3.47	.757		
ภาพรวม	ชาย	46	3.45	.798	.091	.220
	หญิง	84	3.48	.741		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม จำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.056 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา จำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.321 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.023* ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล

แปลงยาว ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตามอายุที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.031* ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ด้าน การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปรากฏผลดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาวในภาพรวมจำแนกตามอายุ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA F-test

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และ แนวทางในการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	3.240	4	.810	1.184	.321
	ภายในกลุ่ม	85.545	125	.684		
	รวม	88.786	129			
ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและ การวิเคราะห์ข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	7.116	4	1.779	2.950	.023*
	ภายในกลุ่ม	75.395	125	.603		
	รวม	82.511	129			
การกำหนดวัตถุประสงค์ ของแนวทางการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	6.188	4	1.547	2.745	.031*
	ภายในกลุ่ม	70.456	125	.564		
	รวม	76.644	129			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	5.223	4	1.306	2.365	.056
	ภายในกลุ่ม	69.012	125	.552		
	รวม	74.235	129			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทราที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการกำหนด

4271519504

วัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา แตกต่างกันรายคู่ จึงใช้วิธีของ LSD ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 18 และ 19

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามอายุ โดยใช้วิธีของ LSD

การมีส่วนร่วม	μ	อายุ	≥ 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ขั้นตอนที่ 3 การเก็บ	4.40	≥ 30 ปี	-	1.389*	.836	1.056*	.963*
รวบรวมข้อมูลและ	3.01	31-40 ปี	-	-	.553*	.333	.426
การวิเคราะห์ข้อมูล	3.56	41-50 ปี	-	-	-	.220	.127
	3.34	51-60 ปี	-	-	-	-	.093
	3.44	61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 18 พบว่า เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 คู่ คือ

1. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี กับ ผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี

2. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี กับ ผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี

3. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี กับ ผู้นำชุมชนที่มีอายุมากกว่า 61 ปีขึ้นไป หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัด

จะเชิงเทรา ที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชนที่มีอายุมากกว่า 61 ปีขึ้นไป

4. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี กับ ผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตามอายุ โดยใช้วิธีของ LSD

การมีส่วนร่วม	μ	อายุ	≥ 30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
ขั้นตอนที่ 4 การ	4.05	≥ 30 ปี	-	.936*	.402	.787	.613
กำหนดวัตถุประสงค์	3.12	31-40 ปี	-	-	.534*	.149	.323
ของแนวทางการ	3.65	41-50 ปี	-	-	-	.385*	.210
พัฒนา	3.26	51-60 ปี	-	-	-	-	.174
	3.44	61 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 19 พบว่า เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างอายุกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 3 คู่ คือ

1. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี กับ ผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี

2. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี กับ ผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาอยู่ในระดับคิมากกว่าผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี

3. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี กับ ผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาอยู่ในระดับคิมากกว่าผู้นำชุมชนที่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี

เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม จำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.150 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีสถานภาพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา จำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.178 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีสถานภาพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.165 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีสถานภาพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตามสถานภาพที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.157 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีสถานภาพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ

เทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา ไม่แตกต่างกันซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 20

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาวในภาพรวม จำแนกตามสถานภาพ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA F-test

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	2.384	2	1.192	1.752	.178
	ภายในกลุ่ม	86.402	127	.680		
	รวม	88.786	129			
ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	2.307	2	1.153	1.826	.165
	ภายในกลุ่ม	80.204	127	.632		
	รวม	82.511	129			
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	2.199	2	1.100	1.876	.157
	ภายในกลุ่ม	74.445	127	.586		
	รวม	76.644	129			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.182	2	1.091	1.923	.150
	ภายในกลุ่ม	72.053	127	.567		
	รวม	74.235	129			

เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.553 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.320 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำ

แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.917 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตามระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.532 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา ไม่แตกต่างกันซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 21

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาวในภาพรวม จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้สถิติ One-way ANOVA F-test

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	4.049	5	.810	1.185	.320
	ภายในกลุ่ม	84.737	124	.683		
	รวม	88.786	129			

ตารางที่ 21 (ต่อ)

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	.956	5	.191	.291	.917
	ภายในกลุ่ม	81.555	124	.658		
	รวม	82.511	129			
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	2.475	5	.495	.827	.532
	ภายในกลุ่ม	74.169	124	.598		
	รวม	76.644	129			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.314	5	.463	.798	.553
	ภายในกลุ่ม	71.921	124	.580		
	รวม	74.235	129			

เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.515 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.504 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.366 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่แตกต่างกัน

4271519504

BUU-1Thesis 59930009 Independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตามอาชีพที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.481 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาวจำแนกตามในแต่ละด้าน จำแนกตามอาชีพ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA F-test

การมีส่วนร่วม	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	3.007	5	.601	.869	.504
	ภายในกลุ่ม	85.779	124	.692		
	รวม	88.786	129			
ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	3.493	5	.699	1.096	.366
	ภายในกลุ่ม	79.018	124	.637		
	รวม	82.511	129			
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	2.695	5	.539	.904	.481
	ภายในกลุ่ม	73.949	124	.596		
	รวม	76.644	129			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2.468	5	.494	.853	.515
	ภายในกลุ่ม	71.767	124	.579		
	รวม	74.235	129			

เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม จำแนกตามรายได้ที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.188 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำ

ชุมชนที่มีรายได้ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา จำแนกตามรายได้ที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.047* ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีรายได้ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามรายได้ที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.284 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีรายได้ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ไม่แตกต่างกัน

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตามรายได้ที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.268 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีรายได้ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา ไม่แตกต่างกันซึ่งปรากฏ ผลดังตารางที่ 23

4271519504

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาวในภาพรวม จำแนกตามรายได้ โดยใช้สถิติ One-way ANOVA F-test

การมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์ และแนวทางในการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	6.524	4	1.631	2.479	.047*
	ภายในกลุ่ม	82.261	125	.658		
	รวม	88.786	129			
ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและ การวิเคราะห์ข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	3.234	4	.808	1.275	.284
	ภายในกลุ่ม	79.278	125	.634		
	รวม	82.511	129			
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ของแนวทางการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	3.094	4	.774	1.315	.268
	ภายในกลุ่ม	73.550	125	.588		
	รวม	76.644	129			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.541	4	.885	1.565	.188
	ภายในกลุ่ม	70.694	125	.566		
	รวม	74.235	129			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัด
ฉะเชิงเทราที่มีรายได้แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
เทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา แตกต่างกัน
รายคู่ จึงใช้วิธีของ LSD ตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 24

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา จำแนกตาม
รายได้ โดยใช้วิธีของ LSD

การมีส่วน ร่วม	μ	รายได้ (บาท)	$\leq 5,000$ บาท	5,001-10,000 บาท	10,001-15,000 บาท	15,001-20,000 บาท	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป
ขั้นตอนที่ 2	3.19	$\leq 5,000$	-	.393	.398	.360	.736*
การคัดเลือก ยุทธศาสตร์	3.59	5,001-10,000	-	-	.005	.032	.370
และแนวทาง ในการพัฒนา	3.59	10,001-15,000	-	-	-	.037	.365
	3.55	15,001-20,000	-	-	-	-	.042
	3.95	ตั้งแต่ 20,001 ขึ้นไป	-	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 24 พบว่า เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างรายได้กับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 คู่คือระหว่างผู้นำชุมชนที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป กับ ผู้นำชุมชนที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,001 บาท ขึ้นไป จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชนที่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท

เมื่อพิจารณาการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน ที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีค่าความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.000* ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชน ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา จำแนกตามตำแหน่งในชุมชนที่ต่างกัน เมื่อ

ใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.000* ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชน ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน ที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.004* ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตามตำแหน่งในชุมชนที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สถิติ One-way ANOVA F-test ในการทดสอบพบว่ามีความน่าจะเป็นเท่ากับ 0.000* ซึ่งน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชน ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 25

4271519504

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาวในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน โดยใช้สถิติ One-way ANOVA
F-test

การมีส่วนร่วม	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์ และแนวทางในการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	20.755	2	10.378	19.373	.000*
	ภายในกลุ่ม	68.030	127	.536		
	รวม	88.786	129			
ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล	ระหว่างกลุ่ม	6.809	2	3.404	5.711	.004*
	ภายในกลุ่ม	75.702	127	.596		
	รวม	82.511	129			
ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ ของแนวทางการพัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	12.270	2	6.135	12.104	.000*
	ภายในกลุ่ม	64.373	127	.507		
	รวม	76.644	129			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	13.052	2	6.526	13.546	.000*
	ภายในกลุ่ม	61.183	127	.482		
	รวม	74.235	129			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เพื่อให้ทราบว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัด
ฉะเชิงเทราที่มีตำแหน่งในชุมชน แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
ของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา
ด้าน การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล และด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนว
ทางการพัฒนา และในภาพรวม แตกต่างกันรายคู่ จึงใช้วิธีของ LSD ตรวจสอบความแตกต่างของ
ค่าเฉลี่ย ซึ่งปรากฏผลดังตารางที่ 26, 27, 28 และ 29

4271519504

ตารางที่ 26 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในภาพรวม จำแนกตามตำแหน่งในชุมชน โดยใช้วิธีของ LSD

การมีส่วนร่วม	μ	ตำแหน่งในชุมชน	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กรรมการ ชุมชน	สมาชิก อสม.
ภาพรวม	4.12	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	-	.697*	.944*
	3.42	กรรมการชุมชน	-	-	.247
	3.17	สมาชิก อสม.	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 26 พบว่า เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างตำแหน่งในชุมชนกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม พบว่าคู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 คู่ คือ

1. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กับผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกรรมการชุมชน หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกรรมการชุมชน

2. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กับผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นสมาชิก อสม. หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นสมาชิก อสม.

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา จำแนกตาม
ตำแหน่งในชุมชน โดยใช้วิธีของ LSD

การมีส่วนร่วม	μ	ตำแหน่งในชุมชน	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กรรมการ ชุมชน	สมาชิก อสม.
ด้านการคัดเลือก ยุทธศาสตร์และ แนวทางในการ พัฒนา	4.39 3.47 3.21	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กรรมการชุมชน สมาชิก อสม.	- - -	920* - -	1.173* .253 -

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 27 พบว่า เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างตำแหน่งในชุมชนกับ
ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการ
คัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 มี 2 คู่ คือ

1. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กับ
ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกรรมการชุมชน หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาล
ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา อยู่ในระดับดีมากกว่า
ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกรรมการชุมชน

2. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กับ
ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นสมาชิก อสม. หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบล
แปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา อยู่ในระดับดีมากกว่า
ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นสมาชิก อสม.

ตารางที่ 28 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล จำแนกตามตำแหน่ง
ในชุมชน โดยใช้วิธีของ LSD

การมีส่วนร่วม	μ	ตำแหน่งในชุมชน	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กรรมการ ชุมชน	สมาชิก อสม.
ด้านการเก็บ รวบรวมข้อมูลและ การวิเคราะห์ข้อมูล	3.87	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	-	.458*	.691*
	3.41	กรรมการชุมชน	-	-	.233
	3.18	สมาชิก อสม.	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 28 พบว่า เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างตำแหน่งในชุมชนกับ
ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการเก็บ
รวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 มี 2 คู่ คือ

1. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กับ
ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกรรมการชุมชน หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาล
ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชน
ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกรรมการชุมชน

2. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กับ
ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นสมาชิก อสม. หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาล
ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชน
ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นสมาชิก อสม.

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา จำแนกตาม
ตำแหน่งในชุมชน โดยใช้วิธีของ LSD

การมีส่วนร่วม	μ	ตำแหน่งในชุมชน	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	กรรมการ ชุมชน	สมาชิก อสม.
ด้านการกำหนด วัตถุประสงค์ของ แนวทางการพัฒนา	4.07	กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	-	.668*	.917*
	3.40	กรรมการชุมชน	-	-	.249
	3.15	สมาชิก อสม.	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 29 พบว่า เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ระหว่างตำแหน่งในชุมชนกับ
ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในด้านการ
กำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา พบว่า คู่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 มี 2 คู่ คือ

1. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กับ
ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกรรมการชุมชน หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาล
ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชน
ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกรรมการชุมชน

2. ระหว่างผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กับ
ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นสมาชิก อสม. หมายความว่า ผู้นำชุมชนเขตเทศบาลตำบล
แปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จะมีค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล
แปลงยาว ในด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา อยู่ในระดับดีมากกว่าผู้นำชุมชน
ที่มีตำแหน่งในชุมชนเป็นสมาชิก อสม.

ตารางที่ 30 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ข้อที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
1	ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
2	ผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
3	ผู้นำชุมชนที่มีสถานภาพสมรสที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
4	ผู้นำชุมชนที่มีอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
5	ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
6	ผู้นำชุมชนที่มีรายได้ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน	ปฏิเสธสมมติฐาน
7	ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 30 พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามกับสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่ในส่วนของผู้นำชุมชนที่มีเพศ อายุ รายได้ สถานภาพ อาชีพ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

4271519504

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาวจำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ตำแหน่งในชุมชน ผลจากการวิเคราะห์จากแบบสอบถามประชากรผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 130 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำแหน่งในชุมชน ตอนที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการทดสอบสมมติฐาน ด้วยสถิติ Independent t-test ในกรณีการเปรียบเทียบกลุ่มตัวแปรที่มีค่าสองค่า หรือ เพศต่างกัน และใช้สถิติ F-test (One-way Analysis of Variance) สำหรับการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปรที่มีค่ามากกว่าสองค่าขึ้นไป ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำแหน่งในชุมชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 หรือความเชื่อมั่น 95 %ทำการเปรียบเทียบรายคู่ภายหลังการทดสอบความแปรปรวน ด้วยวิธีการแบบ LSD

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปพบว่า ผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มากที่สุด จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 64.62 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 38.46 มีสถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 มีการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 34.62 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร มากที่สุด จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 โดยมีรายได้ ระหว่าง 5,001-10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.85 และผู้นำชุมชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ที่

4271519504

ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งในชุมชนตำแหน่ง กรรมการชุมชน มากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 53.85 ตามลำดับ

การสำรวจระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยพบว่า มีการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา เป็นอันดับที่ 1 รองลงมาคือ ด้าน การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา และด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

1. ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา พบว่า เมื่อพิจารณารายข้อคำถาม พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยพบว่า ได้เข้าร่วมประชุมสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา ของจังหวัด/ อำเภอ เพื่อมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ได้เข้าร่วมประชุม รับฟังนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นและนำนโยบายผู้บริหารท้องถิ่นมาเป็นข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล, ถัดไปคือ ได้เข้าร่วมประชุมพิจารณาว่าจะมีโครงการ/ กิจกรรมใดบ้างที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางการพัฒนา, เข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นปรึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำโครงการ/ กิจกรรมหรือจัดทำแผนงานของเทศบาล, เข้าร่วมประชุมทบทวนและคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาเทศบาล ปัญหาความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาวมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลมาก, มีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/ กิจกรรม เพื่อการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี แต่พบว่า เสนอและพิจารณาโครงการ/ กิจกรรมจากแผนชุมชนที่เกินขีดความสามารถในการดำเนินการของชุมชนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี เป็นอันดับสุดท้าย

2. ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ โดยพบว่า มีส่วนร่วมเข้าประชุมร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการจัดระเบียบชุมชน/ สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น การจัดระเบียบชุมชนและสังคม การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อันดับที่ 1 รองลงมาคือ มีส่วนร่วมเข้าประชุมร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การส่งเสริมและบำรุงรักษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น, ถัดไปคือ มีส่วนร่วมเข้าประชุมร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการบริหารจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เช่น ส่งเสริมงานการป้องกันและดูแล
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม, มีส่วนร่วมเข้าประชุมร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการ
ส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและการขนส่ง เช่น การส่งเสริมและพัฒนาด้าน
การเกษตร การส่งเสริมและพัฒนาด้านการ, ได้ร่วมพิจารณาภารกิจของเทศบาลในทุกยุทธศาสตร์
โดยคำนึงถึง ความเร่งด่วน ความจำเป็นหรือ ชัดความสามารถของทรัพยากรและความเชื่อมโยงกัน
ในทุกด้านมากำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น, มีส่วนร่วมคัดเลือกโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนา
เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา, มีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการด้าน
โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เช่น ก่อสร้าง บำรุงรักษา ถนน สะพาน และระบบสาธารณูปโภค,
เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/ กิจกรรม ของชุมชนในการประชุม
ประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล, และมีส่วนร่วมพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของโครงการ/
กิจกรรมทั้งในด้านกระบวนการดำเนินงานและในด้านของผลการดำเนินงานเพื่อบรรลุกิจกรรม
ลงในปีต่าง ๆ ตามลำดับ

และการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยพบว่า ในการเสนอโครงการ/กิจกรรม
ท่านคำนึงถึงขีดความสามารถทางทรัพยากรการบริหารงานของเทศบาลตำบลแปลงยาวเป็นลำดับที่
1 ถัดไปคือ มีส่วนร่วมในการเสนอเพิ่มแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม, ในการเสนอโครงการ/
กิจกรรม ท่านคำนึงถึงความเชื่อมโยงของกิจกรรม และระยะเวลาในการดำเนินงาน แต่พบว่ามีส่วน
ร่วมในการเสนอให้ตัดแผนงาน/ โครงการ/ กิจกรรม ที่ยังไม่ได้ดำเนินการในปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2558)
เป็นอันดับสุดท้าย

3. ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า เมื่อพิจารณารายข้อคำถาม
พบว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก 4 ข้อ โดยพบว่า เข้าร่วมประชุมเพื่อคัดเลือกยุทธศาสตร์และ
จัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาและตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในห้วง 3 ปี เพื่อ
จัดทำแผนพัฒนาเทศบาล เป็นลำดับที่ 1 รองลงมาคือ ให้ข้อมูลปัญหาความต้องการของชุมชน เพื่อ
วางแผนพัฒนาท้องถิ่นแก่เทศบาลตำบลแปลงยาว, มีส่วนร่วมในการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลทั้ง
ข้อมูลภายในเทศบาล และชุมชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการ
ตัดสินใจคัดเลือกแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาล
ตำบลแปลงยาว และมีส่วนร่วมในการประชุม ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานของ
แผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลแปลงยาวในปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2558) และพบว่า การมีส่วนร่วม
อยู่ในระดับปานกลาง คือ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นรวบรวมข้อมูลที่สำคัญของชุมชน
เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ก่อนการวางแผน เป็นอันดับสุดท้าย

4271519504

BUU-1Thesis 59930009 Independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วม พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ในส่วนของผู้นำชุมชนที่มีเพศ อายุ รายได้ สถานภาพ อาชีพ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น สามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา อภิปรายผลได้ดังนี้

1. การสำรวจระดับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เพราะในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลนั้น จะมีการกำหนดประเด็นหลักการพัฒนาจากจังหวัด และอำเภอให้สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมถึงสอดคล้องกับ ปัญหาและความต้องการของประชาชน มีการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานสำคัญของเทศบาล และหน่วยงานในพื้นที่ โดยการจัดทำแบบสำรวจ และมีการสำรวจปัญหาความต้องการของประชาชน โดยการลงประชาคมแต่ละชุมชน เพื่อรับทราบปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยณู เจริญสุวรรณ (2550) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล ในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์พระยา โดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่จะขัดแย้งกับงานวิจัยของ ธนิต ดวงสร้อยทอง (2550) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลในภาพรวมมีระดับน้อย และยังขัดแย้งกับ สมควร คลังสูงเนิน (2553) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา มีการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว อยู่ในระดับมาก เพราะคณะกรรมการ

สนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะทำการสรุปยุทธศาสตร์พัฒนาและแนวทางการพัฒนา แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา สรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด อำเภอ และนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น ตลอดจนปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นที่ได้มาจากการลงประชามติ แผนชุมชน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กัลยารัตน์ กันฟูดชา (2553) กล่าวว่าขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ในขั้นตอนการคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา นั้น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา จะสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น รวมทั้งสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/ อำเภอ และนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา มีการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว อยู่ในระดับมาก เพราะเทศบาลมีการกำหนดประเด็นหลักการพัฒนาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา รวมถึงสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของประชามติ ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เช่น ตัวแทนประชามติ คณะกรรมการชุมชน อสม. อบพร. กลุ่มสตรี ผู้สูงอายุ และผู้นำศาสนา เป็นต้น ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดของ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2552) กล่าวว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ (Setting objectives) เป็นงานอันดับแรกที่นักวางแผนจะดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อให้รู้ทิศทางที่จะก้าวเดินต่อไปข้างหน้าเพราะการวางแผนเป็นเรื่องของอนาคตซึ่งได้กล่าวมาแล้ว และเป็นพื้นฐานที่จะเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ในองค์การสิ่งสำคัญที่จะต้องตระหนักในการวางแผนคือแผนที่วางจะต้องมีความชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกในองค์การเกิดความเข้าใจในทิศทางเดียวกันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงาน และมีการประสานงานกัน

ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล มีการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว อยู่ในระดับมาก เพราะเทศบาลมีการสำรวจปัญหาความต้องการของประชาชนเป็นประจำ โดยการจัดประชุมคณะกรรมการชุมชน จัดทำประชามติเพื่อจัดทำแผนชุมชน และการรับฟังปัญหาจากตัวแทนชุมชน ซึ่งจะสอดคล้องกับแนวคิดของ กัลยารัตน์ กันฟูดชา (2553) กล่าวว่าขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลที่จำเป็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ซึ่งนอกจากจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทั่วไปแล้ว ยังจะต้องวิเคราะห์ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่เลือกต้องการข้อมูลประเภทใดเป็นพิเศษ ต้องการข้อมูลของห้วงเวลาใด และจะเก็บข้อมูลจากแหล่งใด เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา โครงการ/ กิจกรรม ได้อย่างถูกต้อง โดยในการเก็บรวบรวมข้อมูล

4271519504

BUU-1Thesis 59930009 Independent study / revv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

จะต้องเก็บข้อมูลทั้งหมดภายในองค์กรและข้อมูลภายนอก เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์ SWOT (การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) ได้ และการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย การประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา การคัดเลือก ยุทธศาสตร์การพัฒนา การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา และการตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในห้วงสามปี

2. การทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งในชุมชนที่ต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่ในส่วนของผู้นำชุมชนที่มีเพศ อายุ รายได้ สถานภาพ อาชีพ และระดับการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งจะสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจจา โปแดน (2557) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีสถานภาพ ระดับการศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน และงานวิจัยของ มณีรัตน์ อ้วนแก้ว (2555) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ประชาชนที่มีเพศและอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เทศบาลตำบลบ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการศึกษา และอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และงานวิจัยของ นางดวงปี คำปาน (2553) ได้ศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ผลการศึกษาพบว่า การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลนิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร ที่มี อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพ และระยะเวลาที่อยู่ในเขตเทศบาล แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5 ส่วน ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ต่อไป

1. ผู้บริหารเทศบาลตำบลแปลงยาว ควรเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนทุกชุมชนได้ส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นรวบรวมข้อมูลที่สำคัญของชุมชนเพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ก่อนการวางแผน เพื่อจะได้รวบรวมความคิดที่หลากหลายตลอดจนป้องกันความขัดแย้ง และยังสามารถสร้างความสอดคล้องในวิถีชีวิตที่เป็นอยู่ อีกทั้งยังสามารถทำให้แก้ไขปัญหาได้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนได้

2. เทศบาลตำบลแปลงยาว ให้ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการเข้าประชุมเพื่อเสนอปัญหา คัดลัดใจ และวางแผนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี เนื่องจากผู้นำชุมชนเป็นตัวแทนจากประชาชน ภายในเขต เทศบาลตำบลแปลงยาว ซึ่งทราบปัญหาที่เกิดขึ้นโดยตรง

3. ควรมีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน และผลการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการของเทศบาลให้ประชาชนทราบเป็นประจำและต่อเนื่อง โดยใช้สื่อทุกรูปแบบ

4. เทศบาลควรมีแนวทางหรือแผนในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนให้มากขึ้นในทุกประเด็นของการจัดทำแผน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1. เทศบาลตำบลแปลงยาวควรส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนชักชวนประชาชนในชุมชนเข้ามาร่วมออกมาแสดงความคิดเห็นในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว และให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนของตน

2. เทศบาลตำบลแปลงยาวควรส่งเสริมให้มีการสร้างความเข้าใจให้กับผู้นำชุมชนถึงบทบาท หน้าที่ ความสำคัญและประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแปลงยาว

3. เทศบาลควรมีรางวัลจูงใจให้ผู้นำชุมชนที่เสนอโครงการที่ดำเนินการได้สำเร็จและเกิดประโยชน์ต่อชุมชนเป็นตัวอย่างในพื้นที่เขตเทศบาล เพื่อเป็นการยกย่องผู้นำชุมชนที่ร่วมเสนอโครงการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

4. เทศบาลควรส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนเก็บข้อมูลปัญหา ความต้องการของชุมชน และร่วมแสดงความคิดเห็น เป็นผู้เสนอความต้องการ ที่จัดลำดับความสำคัญความจำเป็นเร่งด่วนของโครงการต่อเทศบาล โดยเทศบาลให้คำแนะนำให้ความรู้ประกอบการเสนอโครงการด้านต่าง ๆ และสร้างความตระหนัก สร้างจิตอาสา จิตสาธารณะให้แก่ผู้นำชุมชนให้เห็นความสำคัญของการพัฒนาทุกด้าน รวมไปถึงการเพิ่มบทบาทให้แก่ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ การคัดเลือกแผนงาน โครงการ ตามความต้องการของประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาการพัฒนาไม่ตรงกับความต้องการของประชาชน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารงานของเทศบาล
2. ควรทำการศึกษาวิจัยปัญหาและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองท้องถิ่นรูปแบบต่าง ๆ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

4271519504

BUU-IThesis 59930009 independent study / recv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2543). คู่มือการปฏิบัติงานการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาสมัครศึกษาดินแดน.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2552). คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์การ
พัฒนาแผนพัฒนาสามปี แผนปฏิบัติการ และการติดตามประเมินผล. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนา
และส่งเสริมการบริหารท้องถิ่น.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2559, 29 มกราคม). เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำ
และประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. บันทึกข้อความเลขที่
มท 0810.2/ว 06000
- กัลยารัตน์ กันพุดชา. (2553). การบริหารแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอ
กระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กิจจา โปแดน. (2557). การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
ตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ชิษณุ เชิดชูสุวรรณ. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาเทศบาลในเขตเทศบาลตำบลโพธิ์พระยา อำเภอเมืองสุพรรณบุรี. การค้นคว้า
อิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครอง
ท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณรงค์ วาริชล. (2551). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาเทศบาลสู่ “เมืองหน้า
อยู่” กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐชา ทองคุ้ม. (2557). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
ตำบลเทพนคร อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร. การค้นคว้าอิสระ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กำแพงเพชร.
- ดวงปี คำปาน. (2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล
นิคมคำสร้อย อำเภอนิคมคำสร้อย จังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร

มหาบัณฑิต, สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.

ชนวัฒน์ คำภีลานนท์. (2550). *การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เทศบาลเมือง
คูคต จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ชนิด ดวงสร้อยทอง. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
เทศบาลเมืองท่าเรือพระแท่น อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี*. การค้นคว้าอิสระ
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น
, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ประยงค์ พุทธา. (2557). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์
บริหารส่วนตำบลท่าคือ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,

ปรีชา หาญปรีชาสวัสดิ์. (2550). *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา
ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังหิน อำเภอเมืองตาก จังหวัดตาก*. การค้นคว้า
อิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครอง
ท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ปรีดา เจษฎารางกุล. (2550). *การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขต เทศบาล
เมืองคูคตอำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี*. การศึกษาอิสระรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

พรพรรณ เชษฐภักดีจิต. (2550). *กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลตามหลัก
ธรรมาภิบาล: กรณีศึกษา แผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัด
สมุทรสาคร*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
พ.ศ. 2542 (2542, 29 พฤศจิกายน) ราชกิจจานุเบกษา, หน้า 48-66

พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546. (2546, 22 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา. หน้า 1-15.

มณีนรัตน์ อ้วนแก้ว. (2555). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบล
บ้านแพง อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ยุทธพงษ์ เข้าประมงค์. (2555). *การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการพัฒนาชุมชนในเขต*

- เทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548.
(2548, 17 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 46-57.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2540, 11 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. หน้า 1-99.
- สมควร คลังสูงเนิน. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล
ตำบลจันทบเพชร อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์*. ภาคนิพนธ์
รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขารัฐประศาสนศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สำนักปลัดเทศบาลตำบลแปลงยาว. (2559 ก). *แผนพัฒนาสามปีเทศบาลตำบลแปลงยาว (พ.ศ. 2559-
พ.ศ. 2561)*. ฉะเชิงเทรา : งานวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักปลัดเทศบาล.
- สำนักปลัดเทศบาลตำบลแปลงยาว. (2559 ข). *รายงานติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาล
ตำบลแปลงยาว 2559*. ฉะเชิงเทรา : งานวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักปลัดเทศบาล.
- สำนักปลัดเทศบาลตำบลแปลงยาว. (2560). *งานทะเบียนราษฎรเทศบาลตำบลแปลงยาว
เดือนสิงหาคม 2560*. ฉะเชิงเทรา : งานทะเบียนราษฎรเทศบาล สำนักปลัดเทศบาล.
- สำรวย วิริยะ. (2550). *แนวทางการพัฒนาการจัดทำแผนพัฒนาสามปี (2550-2552) ของเทศบาลใน
อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชายุทธศาสตร์การ
พัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุชาดา กุลสุทธิชัย. (2557). *การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลเมืองบ้านสวน อำเภอเมืองชลบุรี
จังหวัดชลบุรี ไปปฏิบัติ*. งานนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ
ภาครัฐและภาคเอกชน, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพัตรา สมภักดี. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล
ตำบลคินคำ อำเภอจันทาร จังหวัดร้อยเอ็ด*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต, สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Cohen, J. M. & Uphoff, N. T. (1997). *Rural Development participation: Concepts and measures for
project design, implementation and evaluation*. New York: Cornell University.
- Uniteds Nation. (1981). *Department of international economic and social affair*. n.p.
- Uphoff, C. (1980). *Effective behavior in organizations*. New York: Richard D.Irwin.

ภาคผนวก

4271519504

BUU.ITthesis 59930009 independent study / recv: 15072561 20:33:50 / seq: 200

แบบสอบถามสำหรับการทำภาคินิพนธ์

เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) เทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

แบบสอบถามนี้ เป็นแบบสอบถามสำหรับการทำภาคินิพนธ์ของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาและรวบรวมในครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงวิชาการจะไม่มีผลกระทบในแง่ลบแก่ท่านผู้ให้ข้อมูลแต่ประการใด

ดังนั้น ผู้ศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการให้ข้อมูลที่เป็นจริง หรือสอดคล้องกับความเป็นจริงเพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องต่อความต้องการของประชาชนและชุมชนต่อไป ทั้งนี้หวังว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านเป็นอย่างดียิ่ง ทางผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง	
2. อายุ	☐ ตั้งแต่ 30 ปี	☐ 31-40 ปี	
	☐ 41-50 ปี	☐ 51-60	☐ 61 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพ	☐ โสด	☐ สมรส	☐ หย่า/ หม้าย
4. ระดับการศึกษา	☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษาตอนต้น	
	☐ มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ปวช.		
	☐ อนุปริญญา	☐ ปริญญาตรี	
	☐ สูงกว่าปริญญาตรี		☐ อื่น ๆ ระบุ.....
5. อาชีพ	☐ เกษตรกร	☐ ค้าขาย	☐ กิจการส่วนตัว
	☐ ข้าราชการ/ รัฐวิสาหกิจ	☐ รับจ้าง	☐ อื่น ๆ

4271519504

6. รายได้ต่อเดือน ไม่เกิน 5,000 บาท 5,001-10,000 บาท
 10,001-15,000 บาท 15,001-20,000 บาท
 20,001 บาทขึ้นไป
7. ตำแหน่งในชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
 กลุ่ม กรรมการชุมชน
 สมาชิก อสม.

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการมีส่วนร่วม ที่ระดับการมีส่วนร่วมที่เป็นจริงของท่าน

ระดับการมีส่วนร่วม

- 5 หมายถึง ระดับมากที่สุด คือ เข้าร่วมประชุมทุกครั้งและแสดงความคิดเห็น ตอบโต้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นปัญหาความต้องการของชุมชนทุกครั้ง
- 4 หมายถึง ระดับมากคือ เข้าร่วมประชุมทุกครั้งและแสดงความคิดเห็น เป็นบางครั้ง
- 3 หมายถึง ระดับปานกลาง คือ เข้าร่วมประชุมทุกครั้งแต่ไม่แสดงความคิดเห็น
- 2 หมายถึง ระดับน้อย คือ เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้งและแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง
- 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด คือ เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้งและไม่แสดงความคิดเห็นเลย

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
<p>ขั้นตอนที่ 2 การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา</p> <p>1. ท่านได้เข้าร่วมประชุมสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาของจังหวัด/อำเภอ เพื่อมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลมากน้อยเพียงใด</p>	5	4	3	2	1
<p>2. ท่านเข้าร่วมประชุมทบทวนและคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาเทศบาล ปัญหาความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแปลงยาวมาเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลมากน้อยเพียงใด</p>					
<p>3. ท่านได้เข้าร่วมประชุม รับฟังนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่นและนำนโยบายผู้บริหารท้องถิ่นมาเป็นข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลมากน้อยเพียงใด</p>					
<p>4. ท่านได้เข้าร่วมประชุมพิจารณาว่าจะมีโครงการ/กิจกรรมใดบ้างที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางการพัฒนา</p>					
<p>5. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นปรึกษาปัญหาและความต้องการของชุมชน เพื่อจัดทำโครงการ/ กิจกรรมหรือจัดทำแผนงานของเทศบาล</p>					
<p>6. ท่านเสนอและพิจารณาโครงการ/ กิจกรรมจากแผนชุมชนที่เกินขีดความสามารถในการดำเนินการของชุมชนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี</p>					

4271519504

BUU-IThesis 59930009 independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ท่านมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/ กิจกรรม เพื่อการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี	5	4	3	2	1
ขั้นตอนที่ 3 การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล					
8. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นรวบรวมข้อมูลที่สำคัญของชุมชน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ก่อนการวางแผน					
9. ท่านให้ข้อมูลปัญหาความต้องการของชุมชน เพื่อวางแผนพัฒนาท้องถิ่นแก่เทศบาลตำบลแปลงยาว					
10. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลทั้งข้อมูลภายในเทศบาล และชุมชน เพื่อนำมาวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการตัดสินใจคัดเลือกแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสามปี (พ.ศ. 2559-พ.ศ. 2561) ของเทศบาลตำบลแปลงยาว					
11. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงานของแผนพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลตำบลแปลงยาวในปีที่ผ่านมา (ปี พ.ศ. 2558)					
12. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อคัดเลือกยุทธศาสตร์และจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาและตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในห้วง 3 ปี เพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล					

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา 13. ท่านได้ร่วมพิจารณาภารกิจของเทศบาลในทุกยุทธศาสตร์โดยคำนึงถึง ความเร่งด่วน ความจำเป็น หรือ จิตความสามารถของทรัพยากรและความเชื่อมโยงกันในทุกด้านมากำหนดไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น	5	4	3	2	1
14. ท่านมีส่วนร่วมคัดเลือกโครงการ/ กิจกรรมการพัฒนา เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา					
15. ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/ กิจกรรม ของชุมชนในการประชุมประชาคมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล					
16. ท่านมีส่วนร่วมพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของโครงการ/ กิจกรรมทั้งในด้านกระบวนการดำเนินงานและในด้านของผลการดำเนินงานเพื่อบรรลุกิจกรรมลงในปีต่าง ๆ					
17. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอเพิ่มแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม					
18. ในการเสนอโครงการ/ กิจกรรม ท่านคำนึงถึงขีดความสามารถทางทรัพยากรการบริหารงานของเทศบาลตำบลแปลงยาว					
19. ในการเสนอโครงการ/ กิจกรรม ท่านคำนึงถึงความเชื่อมโยงของกิจกรรม และระยะเวลาในการดำเนินงาน					
20. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอให้ตัดแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ที่ยังไม่ได้ดำเนินการในปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2558)					

4271519504

BUU-IThesis 59930009 independent study / rev: 15072561 20:33:50 / seq: 200

ลักษณะการมีส่วนร่วม	ระดับการมีส่วนร่วม				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
21. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เช่น ก่อสร้างบำรุงรักษา ถนน สะพาน และระบบสาธารณสุขโลก	5	4	3	2	1
22. ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย เช่น การจัดระเบียบชุมชนและสังคม การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย					
23. ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เช่น ส่งเสริมงานการป้องกันและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม					
24. ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต การศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การส่งเสริมและบำรุงรักษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น					
25. ท่านมีส่วนร่วมเข้าร่วมพิจารณากำหนดโครงการด้านการส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม การท่องเที่ยวและการขนส่ง เช่น การส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตร การส่งเสริมและพัฒนาด้านการ					